MIDWEST INTER-LIBRARY CENTER
5721 COTTAGE GROVE AVE.
CHICAGO 37, ILL.

GRATIS

DRAUGAS
Leidžia Lietuvių Katalikų Spaudos Draugija
2334 So. Oakley Ave., Chicago 8, Illinois
Telephone — Virginia 7-6640-41
Vienintėlis tautinės ir tikybinės minties lietuvių dienraštis pasaulyje

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

DRAUGAS
The Lithuanian Daily Friend
Published by the Lithuanian Catholic Press Society
2334 So. Oakley Ave., Chicago 8, Illinois
Telephone — Virginia 7-6640-41
The most influential Lithuanian Daily in America

No. 14 | Kaina 5 centai | ANTRADIENIS, SAUSIO 4JA NUARY 18, 1955 | Price 5 cents | VOL. XXXIX

MIDWEST INTER-LIBRARY CENTER CHICAGO

STEBI COSTA RICOS - NIKARAGUOS SIENAS

Auksas ar gelžgalis?

SALOMĖJA NARKĖLIŪNAITĖ
Mūsų korespondentė Jungt. Tautose

JUNGTINĖS TAUTOS. — Generalinis sekretorius Dag Hammarskjold vaikščioja su paslaptimi kaip su aukso gabaliuku. Tuo tarpu dar jokiam pašaliečiui nepavyko patirti, ar tai, ką jis parsivežė iš pasikalbėjimų su raudonosios Kinijos premjeru, yra tikrai vertingas dalykas ar tik paprastas gelžgalis.

— Jeigu jūs suprantate sėkmingumą šitaip, kad aš lakūnus turėjau išlaisvinti ir tame pat lėktuve parsivežti, tai, žinoma, mano misija negalėjo būti sėkminga, — sakė JT korespondentams, vos atsiradęs JT būstinėje, — bet, jeigu jūs manote, jog buvo sėkminga, kad aš pasiekiau, ko vyliausi pasiekti, tai ta kelionė buvo sėkminga.

Savo pareiškime, o paskui ir atsakydamas į korespondentų klausimus, gen. sekretorius taip filosofavo ir viską suko aplinkui, jog arti valandos klausęsi žmonės nebuvo tokie entuziastingi dėl JAV lakūnų paleidimo, kaip buvo JAV delegacijos vedėjas Henry Cabot Lodge. Anas, kaip žinia, valandą kalbėjęsis su Hammarskjoldu, prieš išskrisdamas konferuoti su valstybės sekretoriumi Dulles ir prezidentu Eisenhower spaudai pareiškė, jog jis tikįs, kad lakūnai būsią paleisti.

Visa, ką iš Hammarskjoldo galima buvo ištraukti, tai tas, jog jis žiūrįs į patį reikalą viltingai. Gi kai korespondentai jį prisispyrę klausinėjo, kodėl jis nusiteikęs viltingai, tai paaiškinta buvo taip: todėl, kad atsiranda galimybių išeiti iš kritiškos padėties. Toliau Hammarskjold pabrėžė, kad nė viena pusė jokių pasiūlymų nedarė ir susitarimų nepadaryta. Esą, tie posėdžiai asklendę duris tolimesniam kontaktui, o kai dėl artimiausių žygių, tai gen. sekretorius negalėjo pasakyti kokie jie bus.

Daugelio klausimų jis neatsakė paprasčiausia tik todėl, kad, kaip jis aiškino, dabartinė padėtis to neleidžianti. Klausiamas, ar negali taip įvykti, kad jo taip saugomos paslaptys galėtų spausdos žmonėms paaiškėti iš kitų šaltinių, Hammarskjold atsakė:

— Aš nieko nelaikau paslaptim apgaubęs, aš tik stengiuosi, kad tai, kas šiuo metu svarbiausia, neišeitų viešumon ir nepakenktų pačiam reikalui. Aš prileidžiu, jog toje grandinėje gali būti plyšių, bet aš taipgi prileidžiu, kad žmonės visdėlto gali turėti stiprų atsakingumo jausmą.

Kaip paaiškėjo, tai buvo Hammarskjoldo pasiūlyta, jog ir apie pasikalbėjimus Peipinge tebuvo išleidžiami tik labai riboti komunikatai, kuriuose tebuvo pranešama apie posėdžių laiką, pradžią ir pabaigą.

Kaip jie posėdžiavo, kaip juos priėmė ir vaišino?

Kiek įdomesnių dalykų apie tą dramatišką gen. sekretoriaus skridimą ir pasitarimų eigą Peipinge korespondentai sužinojo iš prof. Bokari, Pakistano atstovo, kuris dabar yra spaudos ir informacijos reikalams pasekretorius ir kuris Hammarskjold grupėje buvo pirmas po gen. sekretoriaus. Tačiau ir tas vyras, matyt, diplomatijos nepametęs ir daugelio klausimų neatsakė, tiesiog pasiaiškindamas, kad jam buvę taip šalta, jog jis nesiklausęs, ką kiti kalbėję, arba buvęs apsigaubes kepure ir negirdėjęs, arba niekas kita jam nerūpėję, kaip tik pasilsėti. Taip jis aiškinosi, kai buvo klausiamas, kaip bendrai atrodo Peipingo vaizdas, kokios žmonių nuotaikos, ar mieste buvo žinoma, kad tokia JT delegacija yra atvykusi, ar buvę kokių saugumo priemonių delegacijos nariams teikti apsaugą, ką jis manąs apie patį Chou En - lai ir t.t.

Prof. Bokari laisvai pasakojo tiktai apie pasitarimų eigą, apie priėmimus ir mažas pramogas, kurias jiems kinai surengę. Pasirodo, posėdžiuose kalbėjo tiktai gen. sekretorius ir Chou En - lai. Visi kiti, būrys vyrų iš JT pusės ir tiek pat iš komunistų, tik klausėsi ir jokiu atveju neprabilo. Vertėju buvo kinas, kuris, kaip vėliau paaiškėję, yra mokslus ėjęs JAV ir baigęs Harvardo universitetą. Hammarskjold kalbėjęs angliškai, o Chou En - lai kiniškai, nors JT žmonės gavę įspūdžio, kad Chou ir angliškai suprantąs bei kalbąs daugiau, negu "I see you again" frazė, kurią jis kartodavęs atsisveikinant. Kalbos buvo sakomos ištisai ir paskui sekdavo vertimas; pasitaikydavo ir taip, jog buvo verčiama dalimis.

Iš viso prie posėdžių stalo išsėdėta 13 val. ir 45 min. Kiekvieno posėdžio metu buvo duodama arbata augštuose moliniuose puodeliuose su dangčiais. Ją duodavo tris kartus; trečiukart būdavo atnešama ir kiniškų pyragaičių, kurie jau išalkusiems vyrams buvę skanūs. Arbatos buvo daug, bet ji nebuvo stipri. Padavėjai, kaip ir pats ministras pirmininkas, dėvėjo mėlynais kostiumais su augštomis apikaklėmis. Jie buvę tokie tylūs, kad arbatą atnešdavo ir indus pakeis davo net nebrakšteldami.

JT delegacijos nariai, išskyrus Hammarskjold, kuris apsistojo švedų ambasadoje, ir jo sekretorę, kuri buvo norvegų ambasadoje, buvo apgyvendinti prabangiai įrengtame Peking viešbutyje. Viename kambaryje, kuriame buvo britas prof. Waldock, buvęs ir radijo aparatas, bet prof. Bokari nežinąs, ar britas mokėjęs juo pasinaudoti, nes jis girdėjęs jį klausiant: „Ar jūs manote, kad aparatas veikia?" Šiaip JT vyrai po viešbutį nevaikštinėję, net restorane nebuvę — viskas jiems buvo pristatoma į kambarius.

Daugiausia buvo ko pasakoti apie vaišes, kurias kinai iškėlė JT vyrams išvykimo proga. Esą, valgių sąrašui perskaityti reikėtų daugiau kaip valandos. Prof. Bokari, kuris sakėsi esąs kiniškų valgių mėgėjas, dabar nė pažiūrėti negalėsiąs į tuos New Yorko II-sios Avenue valgyklose, nors pirmiau jis manęs, kad jie buvę puikūs.

Prie maisto buvęs kiniškas vynas, ne taip jau stiprus; kaikurie delegacijos vyrai ištyrę, jog mieste buvo ir daug stipresnių gėrimų.

Laisvu nuo posėdžių laiku JT delegacijos žmonės matę šiek tiek miesto, buvę dviejose operose, matę pirmąją jų spalvotą filmą ir kaikurie šio to nusipirkę. Šiaip, kaip prof. Bokari sakė, jie buvo priimti nuoširdžiai ir vaišingai. Viskas buvę gerai, tik buvę šalta, kaip šiaurės poliuje. „Šalta, meteorologiškai imant", Bokari pridūrė.

Panamos tautinė gvardija saugoja areštuotą buv. prezidentą Guizado, kaltinamą pritarus prez. Remon nužudymui. Panamos prezidentu Guizado išbuvo 12 dienų. (INS)

Parlamento komisija Guizado bylai rengti

PANAMA, saus. 18. — Panamos vyriausybė mano, kad Remon nužudymas yra išaiškintas, todėl parlamentas vakar panaikino karo stovį. Parlamentas taipgi sudarė komisiją buv. prezidento Guizado teismui parengti.

Paleista daug asmenų, areštuotų nužudymo aplinkybes aiškinant. Jų tarpe paleistas ir buv. prez. Arias, kuris tuojau buvo areštuotas kaip galimas Remon nužudymo organizatorius, nes tuodu vyrai, sakoma, buvę mirtini priešai. Šį kartą, atrodo, apsirikta.

Be buv. prez. Guizado sulaikyti teismui dar jo sūnus, jo du biznio partneriai, prisipažinęs Remon žudikas advokatas Miro, jo brolis, kulkosvaidį pardavęs Tejada ir dar vienas asmuo, kuris suvedė Miro su Tejada.

Egiptas šoko gelbėti birstančią Santarvę

CAIRO, saus. 18. — Egipto vyriausybė paprašė ateinantį šeštadienį susirinkti Arabų Lygai priklausančių valstybių ministerius pirmininkus, kad apsvarstytų padėtį, susidariusią po Irako vyriausybės apsisprendimo sudaryti apsaugos paktą su Turkija.

Egipto vyriausybė nenori, kad Arabų Lygos kraštai sudarinėtų karines sutartis su už Arabų Lygos esančiais kraštais, todėl Irako žygį laiko smūgiu arabų vienybei, gal net mirtinu smūgiu Arabų Lygos organizacijai. Turkija prie tos sutarties prikalbinėja prisidėti ir Syriją, kitą Arabų Lygos narį.

Oras Chicagoje

Apsiniaukus, temperatūra tik apie 30 laipsnių.

Saulė teka 7:15, leidžiasi 4:49.

Rusija duosianti savo satelitams atomo energijos tyrimo centrus

MASKVA, saus. 18. — Sov. Rusijos vyriausybė praneša, kad padės savo satelitams įrengti mažus atominės energijos tyrimo centrus, kurių uždavinys bus tarnauti atominės energijos panaudojimui nekariškiems reikalams: pramonei, medicinai, žemės ūkiui.

Pranešimas buvo padarytas sukvietus spaudos atstovus į užsienio reikalų ministeriją. Geriau sakant, žurnalistai buvo pakviesti, kad pasiimtų ministrų tarybos nutarimą šiuo reikalu. Komentarų niekas negavo — turi užtekti pliko nutarimo.

Technikinės žinios ir atominės medžiagos būsiančios duotos Kinijai, R. Vokietijai, Lenkijai, Čekoslovakijai ir Rumunijai. Pridėta, kad už tą pastangą Sov. Rusija tikisi gauti iš jų atominiam kurui gaminti reikalingų žaliavų (uranijaus rūdos). Ikšiol žinoma, kad uranijaus rūdos turi Čekoslovakija ir R. Vokietija, iš kurių Rusija tą rūdą seniai jau ima savo reikalams.

Pereitą penktadienį Rusija pranešė, kad jau turi atomine energija gaminamą elektrą ir apie tokios įmonės pastatymą ir veikimą galės painformuoti ir kitus kraštus.

Koks tikslas to staigaus Rusijos atominio dosnumo? Manoma, kad Maskva nori parengti palankias aplinkybes pareiškimui, jog ji nesidės prie Jungt. Tautų organizuojamos Atominės Agentūros, kuriai Jungt. Tautos pavedė organizuoti atominės energijos panaudojimą nekariškiems reikalams tarptautiniu mastu. Rusija balsavo už tą reikalą tvarkančią rezoliuciją, tačiau komisijoje ir plenume buvo patiekusi pataisas, kad toji agentūra veiktų Saugumo Tarybos kontrolėje (kur yra veto teisė). Tą reikalą bediskutuojant norėta sužinoti, ar Rusija bus agentūros narys ir prie plano vykdymo prisidės, tačiau Rusija ikšiol tyli. Pranešimas apie atominės energijos tyrimo centrų įrengimą pas satelitus turi sakyti, kad Rusija vykdo savo „atomas taikai" planą, todėl negali dėtis prie JAV iniciatyva kuriamo, kadangi nepakankamos saugumo garantijos, agentūrai nesant Saugumo Tarybos žinioje.

Galop, tas Rusijos sumanymas įrengti kokią mažytę atominę įmonėlę Rumunijoje (jei ten tokia iš tikrųjų būtų įrengta) jokios praktiškos reikšmės neturi, todėl visą tą lyg ir netikėtą Rusijos atominį dosnumą reikia laikyti tik propaganda, turinčia šiaip taip pateisinti Rusijos atsisakymą dėtis prie JAV sumanymo įvykdymo.

Peiping nurodęs kainą, bet JAV nepriimtiną

WASHINGTON, saus. 18. — Sen. Knowland platinąs žinią, kad Dag Hammarskjold misija Peipinge nepasisekė, nes Peipingo komunistai pareikalavo kainos, kurios JAV negali mokėti.

Peipingo radijas vakar davė suprasti, kad su lakūnų paleidimu tampriai rišasi Peipingo vyriausybės delegacijos įleidimas į Jungt. Tautas.

Mokyklų patalpose nebemokys religijos

VIENA, saus. 18. — Čia gauta žinia, kad Lenkijos kom. vyriausybė uždraudė leisti mokyti vaikus religijos pradžios mokyklų patalpose, kur tos pamokos buvo ikšiol daromos po visų pamokų. Dabar vaikus mokyti religijos bus galima tik namie ir bažnyčiose.

Pramato sukilimą Vorkutos stovyklose

NEW YORK, saus. 18. — Iš Vorkutos paleistas 9½ metų Rusijos kalėjimuose ir stovyklose išbuvęs amerikietis Noble jau atvyko Amerikon ir pareiškė, kad greit vėl lauktina sukilimo vergų stovyklose, ypač Vorkutoje, nes kaliniai sužinojo, kad galima sukilti ir šį tą laimėti.

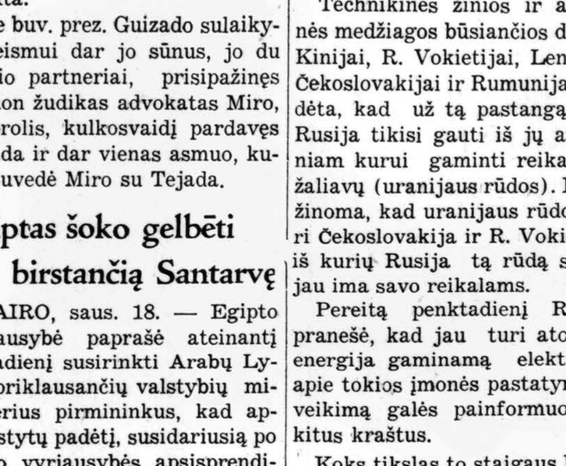

Čia pavaizduota kaip 1955-56 metų biudžetinis doleris surenkamas ir kam jis išleidžiamas. (INS)

Panamerikos komisija kaltininko jieškoti išvyko pas Samozą

SAN JOSE, saus. 18. — Sukilėliai valdo iš oro savo operacijų erdvę, todėl kostarikiečiams ikšiol nesisekę sueiti su jais į kovas sausumoje ir sutrukdyti įsistiprinimą šiaurės vakarų kampe prie Nicaraguos sienos.

Jei sukilėliai kitur nebepasireikštų, tai „karas" turėtų išsispręsti šiaurės vakarų kampe, tarp Liberia miesto ir Nicaraguos sienos, kur dabar reiškiasi sukilėliai. Niekas tikrai nežino, kiek jų ten yra, bet iš Santa Rosa į sostinę atvežti sužeisti kariai praneša, kad sukilėliai operuoja lėktuvų priedangoje. Jie galėtų jų turėti tris ar keturius. Prie La Cruz sukilėliai turį ir mažą aerodromą.

Panamerikos tarybai leidžiant, JAV pardavė Costa Ricai 4 ginkluotus lėktuvus, kurie jau nuskraidinti ir perduoti Costa Ricos lakūnams. Kartu nuvežtos ir dalys bei gazolinas, o JAV lakūnai su tuo transportiniu lėktuvu sugrįžo atgal. Costa Rica užmokėjo už lėktuvus po vieną simbolinį dolerį.

Šitai nepatiko Nicaraguos prezidentui Samozai, kuris paprašė ir jam parduoti tiek pat ir tokių pat lėktuvų, nors yra žinoma, kad Nicaragua neseniai pirkosi Švedijoje daugiau kaip 20 karinių lėktuvų. Atrodo, kad Costa Ricoje lėktuvai skraidys su JAV aviacijos ženklais.

Panamerikos komisija vakar išvyko į Nicaragua, nes prez. Samoza ragino ją pasiskubinti, kad jis galėtų įrodyti, jog Costa Ricoje vyksta civilinis karas. Komisija gi dabar yra įsitikinusi, kad kariai, ginklai ir lėktuvai ateina Costa Ricon iš Nicaraguos.

Costa Ricos vyriausybė gautais lėktuvais nepasitenkino, bet prašo iš visų daugiau pagalbos — prašo pritaikinti Rio de Janeiro sutartį. Panamerikos taryba dar nėra tuo reikalu padariusi jokio nutarimo. Įvykius tiriąnti komisija yra padariusi žygių kontroliuoti susisiekimą per Costa Ricos — Nicaraguos sieną.

● *Sukilėlių radijas vakar pranešė, kad mirė buv. Costa Ricos prez. Picado sūnus, apie kurį buvo sakoma, kad jis vadovauja sukilėlių kovoms šiaurės vakarų kampe prie Santa Rosa. Tenka prileisti, kad Picado žuvo kovodamas.*

Costa Ricos užsienio reikalų ministeris Esquivel, vadovaująs diplomatinei kovai prieš užsienyje parengtą sukilimą. (INS)

Europos Unijos posėdis aptaria ginklų planą

PARIS, saus. 18. — Čia vakar susirinko į slaptą posėdį Anglijos, Prancūzijos, V. Vokietijos, Italijos, Olandijos, Belgijos ir Luksemburgo atstovai Mendes - France plano dėl V. Europos Unijos ginklų gamybos, standartizavimo ir paskirstymo iš vieno centro svarstyti. JAV atstovas dalyvauja kaip stebėtojas.

Posėdžiui parengtas atitinkamas memorandumas, kuris bus diskusijų pagrindas. Anglija, Olandija ir Belgija yra to plano priešai, Italija ir V. Vokietija žiūrinčios palankiau, bet sutiks planui pritarti tik tuo atveju, kada bus surastos priemonės apsisaugoti nuo Prancūzijos pramonės favorizavimo. Pačiai idėjai pritarimas būtų, bet jos išreiškimas dabar prancūzų patiektame plane niekam nepatinka.

Eisenhower ar Hoover?

WASHINGTON, saus. 18. — Daug ženklų saką, kad prez. Eisenhower bus prezidentiniu kandidatu 1956 m. ir bus išrinktas, tačiau kongresą laimės demokratai. Nixon vėl bus parinktas viceprezidentiniu kandidatu, kad nutrauktų nuo Eisenhower demokratų smūgius.

Jei jau Eisenhower nebesutiktų kandidatuoti, tai grupė respublikonų su sen. Bridges priešakyje mesianti tinklą ant FBI direktoriaus Edgar Hoover, kad šis sutiktų būti respublikonų kandidatu.

● *Pirmą kartą po karo* Bulgarijoje pradėta pardavinėti automobilius, tik ne bulgariškus, bet iš Čekoslovakijos, Lenkijos ir R. Vokietijos atvežtus.

● *Haiti prezidentas* oficialiai lankysis JAV vasario mėn.

Kalendorius

Sausio 18 d.: *šv. Priska.* Lietuviškas: Darius ir Ragnytė.

Vėliausių žinių santrauka

— Iš Costa Ricos į Panamos kanalo zonos bazes sugrįžtą JAV lėktuvai, kurie žvalgo sukilėlių veiklą, savo plieniniuose kūnuose randa ir kulkų prakirstų skylučių. Tai jau ženklas, kad sukilėliai į juos šaudo iš kulkosvaidžių.

— Washingtone plintąs ganda, kad armijos štabo viršininkas gen. Ridgway su prez. Eisenhower nesutaria ir todėl neilgtrukus pasitrauks, kad jo vietą galėtų gauti gen. Gruenther, kuris dabar vadovauja Paryžiuje Nato štabui.

— Sakoma, kad Anglija turi pasigaminusi kažkurią dalį vandenilio bombos, tačiau neturi vietos išradimui bandyti, nes Australija nebesutinka duoti tos vietos, kur Anglija bandė savo pirmąsias atomines bombas. Vietą galinti paskolinti Amerika.

— Prie Newfaundlando salos vakar nukrito į Atlantą JAV laivyno transportinis lėktuvas ir žuvo visi 13 keleivių.

— Prez. Eisenhower įteikė vakar kongresui 1955 - 56 m. biudžetą, kuris siekia 62 bil. 408 milionus dol., iš kurių 40 bil. ir 458 mil. dol. skirti kariniams reikalams.

Rašo DR. AL. RAČKUS

SVEIKATA BRANGUS TURTAS

4342 Archer Ave., Chicago 32

Angina pectoris

Lotyniškas pavadinimas "Angina pectoris" yra sopulys krūtinėje. Tikrenybėje tai yra pačios širdies gėla. Toji širdies gėla yra skaudžiausia iš visų skausmų, kokius žmogus gali pajausti.

Simtpomai. Iš pradžių širdies gėlimo atakos yra "pakenčiamos" ir ne taip dažnai pasitaikančios. Bet paskui tos atakos padažnėja ir kaskart skausmai krūtinėje darosi baisesni. Ataka ištinka žmogų staiga, netikėtai. Tačiau į šį dalyką įsigilinus, pasirodo, kad angina pectoris dažniausiai žmogų vargina po to, kai jis pasiskubina, arba kai pavargsta, arba beeinant prieš vėją, arba belipant laiptais, arba tuoj po valgio, arba išgirdus kokią nors šiurpią naujieną, arba po supykimo. Kiekvienas susijaudinimas gali iššaukti širdies ataką. Apie tai yra svarbu žinoti kiekvienam kuris turi angina pectoris ligą, kad galėtų tvarkyti savo gyvenimą taip ir griebtis profilaktinių priemonių, kad išvengtų priepuolių.

Pradžioje žmogus gavęs anginos švelnią ataką pamano, kad jis ką nors negero suvalgė, arba šiaip kas skrandyje sukriko, ar "ulceris atsivėrė", gal tulžis, ar kas kitas prie kepenų sugedo, gal "gezai sukilo" ir t.t. Bet vėliau, kai liga įsigali, tai prieširdyje skausmas toks baisus, toks žiaurus, kad net aprašyti nelengva: žmogus jaučia lyg kad kas jo krūtinės viduje su replėmis gnybtų ir veržtų, — jausmas skaudžiausio smaugimo, nors alsavimas nesustoja. Žmogų apima mirties baimė, pajunta instinktyviai baisiausią pavojų. Skausmas trykšta nuo širdies į kairiąją ranką. Po to kartais pirštai būna nutirpę. Po atakos ligonio veidas pabala ir šalto prakaito stambiais lašais aprasoja. Kartais iš agonijos ligonis sau marškinius susidrasko, dantimis kalena, visas virpa, kiti gauna konvulsijas, kiti apalpsta, kiti iš skausmo tiesiog pasiunta ir viską daužo. Vai baisi yra angina pectoris liga; baisi pačiam ligoniui ir jo artimiems žiūrovams.

Priežastys. Baltosios rasės žmonės daugiausia kenčia nuo angina pectoris, mat baltieji žmonės yra veikliausi, jie vis kur nors skuba ir nusiskubina... į kapines. Kinijos gyventojai tokios ligos beveik nepažįsta, nes jie ne siskubina.

Kunigai, daktarai, advokatai, mokytojai, pirkliai bei atsakingas vietas užimantieji žmonės dažniausiai nukenčia nuo angina pectoris. Galima sakyti, kad angina pectoris tai intelektualų liga. Pastebima, kad tarp naujakurių lietuvių Amerikoje ne šimtai, bet tūkstančiai kenčia švelnios ar sunkios formos angina pectoris atakas. Ir tai nenuostabu, nes jie iš savo mielos tėvynės buvo prievarta išblokšti, ir, neduok Dieve, kokius jie baisius dvasios sukrėtimus, vargus ir širdies kančias turėjo pergyventi. Senesnieji Amerikos lietuviai privalėtų tokią padėtį suprasti.

Gydymas. Laike atakos kraujo spaudimas smarkiai padidėja. Visos priemonės, kurios tik sumažina kraujo spaudimą, sumažina širdies gėlą ir sutrumpina bei pašalina angina pectoris ataką. "Amyl nitrate" garuojantį skystį pauosčius ar kvėptelėjus į plaučius tuoj sumažina kraujo spaudimą ir greitai pašalina baisias agonijas. Nito glicerino lašeliukas taipgi sumažina kančias. Tačiau be gydytojo žinios bei patarimo jokių vaistų nepatartina vartoti, nes pasekmės kartais gali būti liūdnos, nes gali būti negeistinų komplikacijų. Angina pectoris yra labai komplikuota širdies liga, mat kai koronarinės gyslos gauna spazmas (nuo įvairių priežasčių), tai tada į širdį ir mėšlungis įsimeta, — ir viso to pasekmė — angina pectoris ataka.

Nuo pirmųjų atakų žmogus nemiršta, bet vėliau žmogus baisių skausmų neištveria. Trumpoji ataka žmogų pakankina apie 5 minutes. Ilgoji angina pectoris ataka gali tęstis apie porą valandų. Iš visų mirčių, mirtis nuo angina pectoris yra pati skaudžiausia ir žiūrovams paliekа siaubingą įspūdį. Kol liga neįsigalėjusi, tai dar yra vilčių pasveikti arba bent apsaugoti nelaimingąjį nuo katastrofos. Bet kai toji širdies liga įsigali, kai koronarinių arterijų sklerozė ar trombozė širdies muskulatūroje jau per toli nusidelsia, jau nedaug vilčių telieka. Duok, Dieve, kad šiemet ko mažiausiai lietuvių nuo angina pectoris mirtų.

Daktaro atsakymai į klausimus

Klausia L. B. E. — Mano sūnus, 9 metų, turi labai padidėjusius tonsilus. Prieš du metus sirgo smarkiai tonsilitu, bet po to ir prieš tai nėra sirgęs ir neserga, nors dažnai nušąla ir labai daug žaidžia gryname ore. Vienas daktaras liepia nieko nelaukti ir duoti operuoti, kitas sako, jei dažnai neserga, nėra reikalo operuoti, nes gali išaugti ir tonsilai sumažėti. Prašau patarti, kaip būtų geriau vaiko sveikatai.

Atsakymas L. B. E. — Gamta davė ne vieną, bet du tonsilus žmogui, kad jie tarnautų žmogaus kūnui, saugodami jį nuo poliomyelito (vaikų paralyžiaus) bei kitų infekcinių ligų, kad laipsniškai sudarytų imuniteto pradus prieš visokias ligas. Tonsilai yra geradaringi žmogui organai, tad kam juos rėžti lauk? Išmintinga motina savo vaiko nežalos. Dievas sutvėrė tonsilus ne tam, kad kas nors juos pjautų lauk..

Atsakymas E. A. — Taip, "Luminal" gali pakenkti sveikatai, jei nuolat ir ilgai vartosi.

Remkite dien. Draugą!

TV APARATAI

RADIJO SU FM

HiFi FONOGRAFAI

GERIAUSIOS KOKYBĖS!

Prieinama Kaina

DAINA TELEVISION

sales - service

3130 So. Halsted St., DAnube 6-6887

DĖMESIO!

Ar žinai?... Jaunimo diena — švento Kazimiero šventė keliama į sekmadienį kovo mėn. 6 dieną. Ar jau visose lietuvių parapijose katalikiško jaunimo organizacijos ruošiasi tą šventę iškilmingai paminėti?

Tik už tris dolerius turėsi vasaros jaunimo stovyklas didesnėse lietuvių kolonijose, liksi katalikiškos spaudos globėju, katalikiškų organizacijų rėmėju. Tavo intencija Romoje kasmet bus laikomos šv. Mišios. Įsirašyk dar šiandien į Katalikiškos Akcijos Fondo narius, metinis mokestis 3 doleriai, pasiųsk tai A.L.R.K. Federacijos sekretoriui kun. A. Juška, 1644 Wabansia, Chicago 22, Ill.

Jėgainė ant Nemuno nestatoma

Per Vilniaus radiją buvo perskaityta kažkokio kacapėlio Bakaniuko paskaita. Jis aiškino, kaip pagal Lenino planą Lietuvoje kuriamas socializmas ir komunizmas. Paskaitininkas dėstė seniai žinomus dalykus, — kad Lenino statybos planai taikomi tik Rusijai. Dėl to ir statomos ten didžiausios įmonės, tiesiami geležinkeliai, kasami kanalai. Paskaitininkas gyrėsi dideliu statomų elektros jėgainių skaičiumi. Girdi, ateinančiais metais rikiuotėn stos didžiausia pasaulyje Kuibyševo elektros jėgainė. Galingos vandens jėgainės statomos dar prie Gorkio, Stalingrado, Novosibirsko, Irkutsko ir Kachovkos rajone.

— Na, o kaip gi Lietuvoje? — kilo ne vienam klausimas, Bakaniuko pasigyrimų pasiklausius. Kodėl gi Lietuvoje panašios jėgainės nestatomos?

Okupuotos Lietuvos žmonės varomi Rusijon elektros jėgainių statyti. O pavergtiems lietuviams kiekvieną žiemą vis labiau varžomas elektros srovės naudojimas. Dėl to ypač kenčia Kauno gyventojai, nes jiems skirtą elektros srovę okupantai suvartoja užsienio radijo stotims trukdyti, palikdami gyventojus tamsoje. Rudenį ir žiemą dažnas atsitikimas, kad Kauno miesto kuri dalis vakare staiga paskęsta tamsoje, lyg oro puolimų belaukiant. Tokio reiškinio nėra nė viename kitame Rusijos mieste.

Jau keleri metai, kaip komunistai agitatoriai žmones įtikinėja, kad statoma elektros jėgainė ant Nemuno, ties Kaunu. Tačiau apie jos statybą komunistų kalbos tiek pat tikros, kaip ir apie pagerėjusį gyvenimą. Jokia elektros jėgainė ant Nemuno nestatoma. Kauno statybos trestas pirma norįs užbaigti jau kelerius metus statomą trobesėlį ledų fabrikui Aleksote, o tik vėliau imsis vandens jėgainę statyti.

Vargas tiems, kurie įgauna narkotikų ar hypnotinių vaistų įprotį. Tamstos laiške minimi hormonų vaistai atitinkamomis dozom sveikatai nepakenks, bet nervams ir bendrai tamstos organizmui gerokai pagelbės. Nepakenks tamstai, jei pasitarsi savo sveikatos reikalu su gydytoju.

PIRKITE VISUS SAU NAUJUS BALDUS

Pagal mūsų lengą išmokėjimo planą $2.00 į savaitę

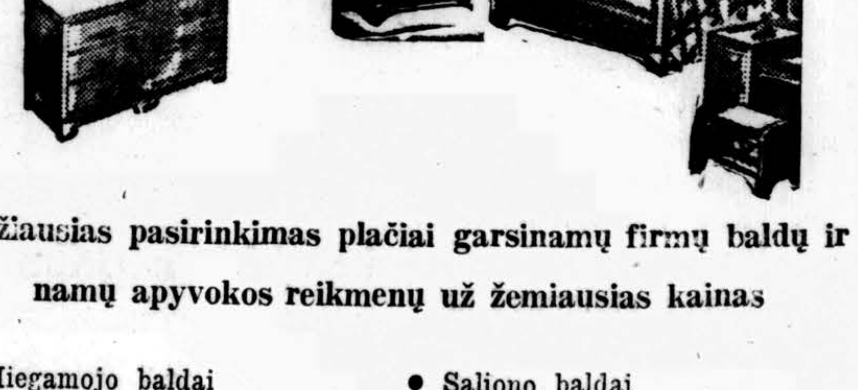

Didžiausias pasirinkimas plačiai garsinamų firmų baldų ir namų apyvokos reikmenų už žemiausias kainas

- Miegamojo baldai
- Įvairiausi kilimai
- Televizijos aparatai
- Saliono baldai
- Matracai ir spiruoklės
- Namų apyvokos reikmenys

Atdara pirmadienių ir ketvirtadienių vakarais

GUARANTEED ELECTRIC APPLIANCES AND FURNITURE CO., Inc.

2876 W. Cermak Rd. Telef. BIshop 7-3333

SŪNUS PALAIDŪNAS

Studija Apie Vakarų Civilizacijos Krizę

Vietoj 1,000,000 DOLERIŲ tik 2 DOLERIAI

Šios knygos autorius vyskupas F. J. Sheen prieš kiek laiko pradėjo savo Televizijos programą per "Du Mont" stotį. Televizijos aparatų firma "Admiral" šiai programai finansuoti paskyrė vieną milioną dolerių.

Lietuviškos knygos Klubas džiaugiasi galėdamas savo skaitytojam pateikti šio įžymaus kalbėtojo mintis už du doleriu.

"DRAUGAS"

2334 So. Oakley Ave. Chicago 8, Ill.

Tel. ofiso HE. 4-5849, rez. HE. 4-2324
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. Pirm., ketvir., penkt. 1-4 ir 7-9
Antr. 1-5, treč. ir šešt. pagal sutartį

Tel. ofiso WA. 8-3060, rez. CO. 4-1187
DR. Z. DANILEVIČIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
10748 So. Michigan Ave.
VAL.: (išskyrus šeštad. ir sekmad.) nuo 2 iki 4 v. p. p.; 7—9 v. vak. Ligonius priima tik pagal susitarimą
Rezid. 10838 So. Wabash Ave.

DR. JUZE AGLINSKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
Vaikų ir moterų ligos
5159 South Damen Avenue
Pirmad., trečiad. 10—4; antrad. ir penktad. 10—1 p.p. ir nuo 6—9 v.v. Šeštadieniais 10—12 val. pietų
Ofiso tel. — PR 6-7800
Namu tel. — TR 4-1765

DR. KĘSTUTIS AGLINSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2300 West 51 Street
Val.: pirm., ant. 10—12 v., ketv. ir penkt. 6—8 v. v. treč., šešt. susitarus
Ofiso tel. PRospect 6-1795
Namu tel. TRiangle 4-1765
Tel. ofiso HE. 4-6699, rez. PR. 6-7333

DR. ANTANAS ALEKNA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1957 W. Garfield Blvd.
VAL: 1—4 ir 6—9
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 val. p. p. išskyrus ketvirtad. ir sekmad.

DR. ANNA BALIUNAS
Akių, ausų, nosies ir gerklės ligos
Pritaiko akinius
6322 South Western Avenue
Valandos: Antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 7 ligi 9 val. vak. Šeštad. nuo 10 ligi 12 ir nuo 1 ligi 3 v. p. p. Kitu laiku tik susitarus.
Ofiso telefonas: PR. 8-3229
Rez. telef. WAlbrook 5-5076

Tel. ofiso AR 6-0161; rez. GR 2-9203
DR. JUOZAS BARTKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
NORTHWEST MEDICAL CENTER
2336 W. Chicago Ave., Chicago 22, Ill.
Val. 12:30 - 3:30, 6 - 9 p.p. pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad.; 11 val. ryto iki 2 val. p.p. šeštad. Tik susitarus trečiadieniais.

Tel. ofiso PR. 8-1717, res. RE. 7-7868
DR. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 West 63 Street
Kasdien 1—3. Vakarais 7—8, tiktai antradieniais ir penktadieniais. Trečiadien. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rezid. 3241 W. 66th PLACE

DR. VL. BLAŽYS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4701 South Damen Avenue
(Kampas 47-tos ir Damen Ave.)
Val. kasdien nuo 6—8 val. vak. Šeštadieniais 2—4 val. vak.
Trečiad. ir kitu laiku pagal sutartį
Telef. ofiso LAfayette 3-6048
Rez.: WAlbrook 5-3048

Ofiso valandoms skamb. YA. 7-3526
DR. ALINA DOMANSKIS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPEC. REUMATINĖS IR SĄNARIŲ LIGOS
Ligonius priima ketvirtadieniais 6:30—8:30; kitu laiku pagal susitarimą. Tel. GArden 4-5869.
4038 Archer Avenue

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso val.: nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vak. Šeštadieniais nuo 2 iki 4 popiet
Trečiadieniais pagal sutartį
Ofiso tel.: VIrginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-3244

Tel. ofiso VI. 7-0600, rez. VI. 7-7303
DR. BR. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Spec. moterų ligos ir akušerija)
4055 Archer Avenue
Kampas Archer ir California Ave
VAL.: 2—4 ir 6—8 v. p. p.
Šeštadieniais 2—7 val. p. p.
Išskyrus sekmadienius

Ofiso LAfayette 3-1707, rezidencijos Fillmore 3-8614 (Maywood, Ill.)
DR S. GEŠTAUTAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Širdies, vidaus ir vaikų ligos
4055 So. Archer Ave.
(Kampas Archer ir California Ave.)
Antradieniais ir ketvirtad. 6—8 v. v.
Šeštadieniais 2—4 val. popiet

Ofiso telef. INterocean 8-7654
Buto telef. INterocean 8-8732
DR. K. GUDAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas 10756 So. Michigan Ave.
Val.: Antradieniais 7—9 v. Šeštadieniais 9—12 p. p. ir 1—5 po p.

Ofiso telef. YArds 7-1166
Rezidencijos — STewart 4511
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 West 35th Street
(kampas Halsted ir 35-ta gatvė)
VAL. 1—4 ir 6:30—8:30 p. p. kasdien, išskyrus trečiadienius. Atidara šeštadieniais 1—4 val.

Ofiso GRovehill 6-4020
Rez. Hilltop 5-1560
Dr. Alexander J. Javois
(JOVAIŠAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 West Marquette Rd.
Val. 2—4 p. p. ir nuo 7—9 v. vak.
Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį

Ofiso PR. 6-8838, rez. RE. [illegible]
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(LIETUVIS GYDYTOJAS)
2500 West 63rd Street
VAL. kasdien nuo 2—4 p. p. ir 7:30 v. val. Trečiad. ir šešt. uždaryta

GRovehill 6-1595
DR. ALDONA A. JUSKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9—12 ir 7—9 v. v. pagal susitarimą išskyrus trečiadienius
2422 West Marquette Rd.

Ofiso ir buto tel. OL. 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 South 49th Court, Cicero
Kasdien 10—12 ryte ir 5—8 v. vak. Šeštadieniais 10—2; trečiadieniais tik nuo 10 iki 12 valandos.
Butas 1832 So. 49th Ct.

Telefonas REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
PHYSICIAN and SURGEON
(LIETUVIS GYDYTOJAS)
3925 West 59th Street
VAL. 1—4 popiet, 6:30—8:30 vak. Uždaryta trečiad ir šeštad. vakarais

Tel. ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1435 So. 49th Ct., Cicero
Kasdien 1—3 v. ir 6—8 v. vakare
Šeštadieniais 12—2 v. ir 3—5 v. v.
Butas 1526 So. 49th Ave.

Ofiso telef. LAfayette 3-3210, jei neatsiliepia, šaukite KEdzie 3-2868
DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
4146 S. Archer Ave.
VAL. Kasdien popiet nuo 12-2:30 v. Vak pirm., antr., ketvirt. 6-8:30 v. Trečiadieni tik susitarus

DR. IRENA KURAS
(Gydytoja ir Chirurgė)
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
7156 So. Western Ave.
(MEDICAL BUILDING)
Pirmad., antrad., ketv. ir penktad. nuo 11 val. ryto — 1 v. p.p. ir nuo 6 v. — 8 val. vakare. Trečiad. nuo 11 val. ryto — 1 v. p.p. Šeštad. 11 val. ryto — 3 v. p.p.
Ofise tel. RE. 7-1168

Tel. ofiso YA 7-5557, rez. RE. 7-4966
DR. FRANK C. KWINN
(KVIEČINSKAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1651 West 47th Street
LIGONIUS PRIIMA: Kasdien nuo 2 val. iki 4 v. popiet. Nuo 7 v. iki 8:30 v. v. Išskyrus trečiad. ir šeštad. vak.

Tel. ofiso GR. 6-5399, PR. 6-4732
DR. A. MACIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. CHIRURGINĖS LIGOS
2423 West 63rd Street
(kampas 63 ir Artesian)
VAL. 2—4 p. p. ir nuo 6—8 v. vak. Šešt. 2—4 popiet
Trečiad. ir sekmad. uždaryta

Dr. Edward B. MURASKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2750 West 71st Street
Ligonius priima pagal susitarimą. Susitarimui skambinti GRo. 6-1321, jei neatsiliepia — VIncennes 6-3900

Ofiso ir buto tel. HEmlock 4-5815
DR. A. NARBUTAS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
6757 South Western Avenue
Valandos: pirmad., trečiad., ketvirt. penktad. 6:30—8:30 v. vak. Antrad 10—12 val. ryto. Šeštad. 2—4 p. p. Kitu laiku pagal susitarimą

Buto telefonas EUclid 6-2806
Ofiso tel. OLympic 6-0558
DR. L. PETRAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
(DENTIST)
1405 S. 49 Court, Cicero 50, Ill.
Kasdien 10-12 p.p., 2-4 p. p., 6-9 p.p. Šešt. 9-1.

DR. ALBINA PRUNSKIS
DR. VLADAS PRUNSKIS
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
3259 South Halsted St.
Kasdien 3—6 val. vak. Šeštad. nuo 1—5 val. vak.
Kitu laiku pagal susitarimą.
Telef. VIctory 2-1484. Resid. 2257 W. 23 Pl. Telef. FR. 6-5941.

Ofiso telefonas — BIshop 7-2525
DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4342 Archer Avenue
(Kampas Kedzie ir Archer)
VAL. kasdien nuo 2 iki 9 val.
Trečiad. ir sekmad. tik susitarus

DR. ZIGMAS RUDAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Telef. REpublic 7-[illegible]
SPECIALYBĖ CHIRURGINĖS IR ORTOPEDINĖS LIGOS
2435 West 69th Street
Val. kasdien 10—12 ir 5—8 val. vak. išskyrus pirmad. tik nuo 5 iki 8 v.v. Šeštad. 10-12 val. Kitu laiku susitarus

Tel. ofiso CL 4-0253, rez. YA 7-638[illegible]
DR. A. Z. ŠAULYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
4645 S. Ashland Ave. (kamb. 211)
Pirmad., antr., ketv. ir penkt 6:30—8:30 val. vakare. Šeštadieniais 2—4 val popiet
Rez. 4420 So. Talman Avenue

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Naujas adresas 4255 W. 63rd St
Ofiso tel. REliance 5-4410
Rezid. telef. GRovehill 6-0617
Valandos: 1—3 p. m. 7—8 p. m
Penktadienį tik popiet.
Trečiad. ir šeštad pagal sutartį

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 So. Ashland Ave., Chicago
VAL. nuo 2—4 ir 6—8; trečiad., šeštad. ir sekmad. tik pagal sutartį.
Tel. ofiso YA. 7-4787, rez. PR. 6-1930
Jei neatsiliepś viršminėti telefonai šaukite MIdway 3-0001

Ofiso tel. Cliffside 4-2896
Rezidencijos: LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 W. 47th St.
Kampas 47th ir Hermitage
Val.: nuo 2 iki 4 ir 6 iki 9 v. vak. Šeštad. nuo 2 iki 6 val. išskyrus sek.

Vadovas į sveikatą

BŪKITE SVEIKI

Geresniam sveikatos išlaikymui naujа knyga

kurią parašė ir išleido Dr. Steponas Biežis. Šioje knygoje aprašoma svarbieji sveikatos išlaikymo dėsniai: kaip būti sveiku ir ilgai gyventi.

Ši svarbi knyga privalo rastis kiekvienoje šeimoje. Kaina tik 2 doleriai su prisiuntimu. Tuojau užsisakykite.

Užsakymus su pinigais siųskite

DRAUGAS

2334 So. Oakley Avenue

Chicago 8, Ill.

Perskaitę "Draugą", duokite jį kitiems.

DR. FL. TALLAT-KELPSA
DR. E. TALLAT-KELPSA
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
Marquette Parko ofisas: Fordo Medical Arts Bldg. 2656 W. 63rd St (kampas Washtenaw ir 63rd). Val. kasdien 3—5 ir 6—8, Treč ir Šešt tik 3—5.
Telefonas — PRospect 6-8548
Cicero ofisas: 5002 West 16th St.
Val.: 1—3 ir 6—8:30, Šešt. 11—1, 2—4.
Telef. TOwnhall 3-0959; namų telef. HEmlock 4-7080. Kitu laiku susitarus

DR. VYT. TAURAS-TUPČIAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Bendra praktika ir spec. Moterų ligos)
Ofisas ir rezid.: 2410 W. 51st St (antras namas nuo Western Ave.)
Ofiso ir rezid. telef. PRospect 8-1223
Ofiso val.: Pirm. 8—10 v. v. Antr. Treč ir Penkt. 6—9 v. v. ir Ketv. ir Šešt. 2-4 v. p.p. Kitu laiku tik susitarus

Tel. ofiso HE. 4-2123, rez. PR. 6-8484
DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. CHIRURGINĖS LIGOS
6255 South Western Avenue
Val. 2—4 ir 7—9 v. p. p. Šeštadieniais 2—4 val. p. p. Trečiadieniais ir sekmadieniais uždaryta.

Tel. ofiso. DAnube 6-1125
DR. A. VALIS-LABOKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
MOTERŲ LIGŲ GYDYTOJAS
3267 South Halsted Street
Val. 1 iki 4 v. p. p. ir 6—8 v. vak. Šeštadieniais 1—4 v. p. p.

YArds 7-3526 YArds 7-7410
DR. G. J. BYLAITIS
Nervų, vidaus ir vaikų ligos
Val.: antrad., penktad. 7—8:30 p. p. Šešt. 12:30—1:30 popiet. Kitomis dienomis tik susitarus.

DR. J. G. VALAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Val.: kasdien 6:30—8:30, šešt. 4—
4038 So. Archer Ave.

Tel. ofiso PRospect 6-9400
Rezid. PRospect 6-9400
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(Vaškevičiūtė)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
6248 S. Kedzie Ave.
Val. kasdien 1—3 p. p. ir nuo 6 v. vak. Šešt. 1—4 p. p. Trečiad. kitu laiku tik susitarus.

Tel. ofiso VI 2-1581, rez. 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 West 31st Street
Kampas Halsted ir 31-mos gatvių. Priėmimo valandos: 2—4 p. p. ir 6—8 v. v. Šeštad. 2—4 v. po pietų

Tel. ofiso PR. 6-6446, rez. HE. 4-3150
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2420 West Marquette Rd.
VAL. nuo 2 iki 4 p. p.; 6 iki 8 vak.
Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį

Tel. ofiso CA. 6-0257, rez. PR. 6-6659
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
1821 So. Halsted Street
Rezid. 6600 S. Artesian Av.
[illegible]

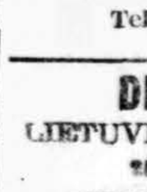
P. ŠILEIKIS, O. P.
Orthopedas - Protezistas
Aparatai-Protezai, Med. Bandažai. Spec. pagalba Kojoms (Arch Supports) ir t.t.
VAL.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB
1911 W. 59th St., Chicago 36, Illinois
Tel.: PRospect 6-5084

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
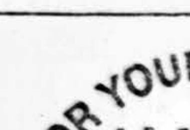
Tel. YArds 7-1829
Pritaiko akinius
Kreivas akis ištaiso
Ofisas ir akinių dirbtuvė
756 West 35th Street
VAL. nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8, trečiad. nuo 10—12: šeštad. 10—3 p. p.

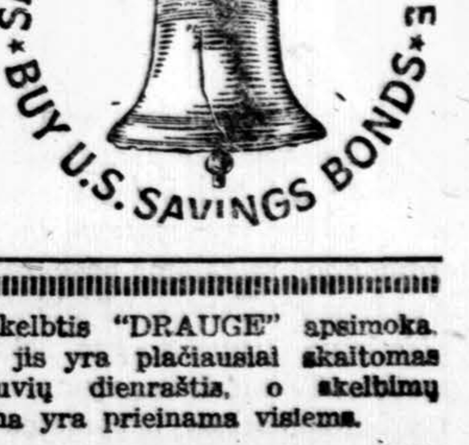

Skelbtis "DRAUGE" apsimoka, nes jis yra plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, o skelbimų kaina yra prieinama visiems.

Remkite dien. Draugą!

Pirkit Apsaugos Bonus!

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND
4334 S. Oakley Ave., Chicago 8, Ill. Tel. Virginia 7-6640; 7-6641; 7-6642

Entered as Second-Class Matter March 31, 1916, at Chicago, Illinois Under the Act of March 3, 1879.

Member of the Catholic Press Ass'n
Published daily, except Sundays, by the Lithuanian Catholic Press Society.

PRENUMERATA:	Metams	½ metų	3 mėn.	1 mėn
Chicagoj ir Cicerioj	$9.00	$5.00	$2.75	$1.25
Kitur JAV ir Kanadoje	$8.00	$4.50	$2.50	$1.00
Užsienyje	$11.00	$5.50	$3.00	$1.35

SUBSCRIPTION RATES
$8.00 per year outside of Chicago
$9.00 per year in Chicago & Cicero
$8.00 per year in Canada
Foreign $11.00 per year.

Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių neaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

TURIME SIEKTI TIKSLESNĖS INFORMACIJOS

STATANTI KRITIKA

Visai neseniai vieno mūsų stambaus laikraščio redaktorius savo laiške šių minčių rašytojui, kalbėdamas bėgamaisiais ir opiais lietuviškosios spaudos reikalais, tarp kitko pastebėjo, kad mes, laikraštininkai, neturime skleisti neteisingas, tendencingas žinias. Mūsų tautos gyvenimo sąlygose yra reikalinga kritika, kuri taiso, stato, bet negriauja. Spauda mėgstanti sensacijas, bet, jei jos kenktų Lietuvos laisvinimo pastangoms, jas turėtume mesti lauk. Tokia būtų minėtojo redaktoriaus žodžių mintis.

SPAUDOS PAREIGOS

Ir, reikia pasakyti, kad tai yra visiškai teisinga ir šio meto reikalavimus atitinkanti mintis. Visose Lietuvos laisvinimo pastangose bei srityse, suprantama, lietuviška periodinė raštija vaidina itin svarbų vaidmenį. Tautiečių nuotaikų palaikymas, bandymas formuoti mūsų visuomenės veidą, budėti lietuvybės išlaikymo baruose, informuoti tiksliai, greitai ir sąžiningai bei jungti po visą pasaulį išblaškytus tautiečius yra tik pačios pirminės lietuviškosios spuados pareigos.

NEGARBINGAS SPAUDOS PANAUDOJIMAS

Nors visi laikraščių darbuotojai tuos tikslus gerai supranta ir žino, neretai pastebime, jog spaudos įtaką ir svorį bandoma nevisada garbingai panaudoti. Kitais žodžiais tariant, tam tikros suinteresuotos grupės deda visas pastangas, kad tik mūsąją spaudą palenkus saviems interesams, kad tik laikraščių puslapius padarius priklausomus siauresnių ar tik individualių reikalų tarnybai. Ir tai neretu atveju spaudą įvairių straipsnių pavidale pasiekia gryniausi šmeižtai, prasimanymai, nepatikrintos žinios. Bet rašantieji, kaip regis dėl savo ne visiškai švarių darbelių visiškai nesisieloja. Gi skaitytojas, neretu atveju negalėdamas bei neturėdamas nė mažiausios galimybės patikrinti laikraštyje rastų žinių, yra suklaidinamas gryniausiais prasimanymais ir neteisybe.

ATSAKOMYBĖS STOKA IR PATRIOTINĖS SĄVOKOS

Iš to jau seka įsidėmėtina išvada, kad pikta valia, nerūpestingumas ar paprasčiausio atsakomybės jausmo stoka dažnokai gali atnešti liūdnų ir netikėtų pasekmių. Visa bėda, kad tokie skambūs rašiniai neretai operuoja patriotinėmis sąvokomis, turi daug jaudinančių žodžių, rodo lyg ir nepaprastą susirūpinimą bendraisiais reikalais. Nereikia stebėtis, kad panašios temos visada turi skaitytojų, na, ir beveik visada rasis nemaža pritarėjų, susijaudinusių ir "praregėjusių", tik nuo dabar "teisiųjų" eilėsna atsidūrusių.

ŽINIOS IŠ PIRMŲJŲ ŠALTINIŲ

Visi tie reiškiniai nėra džiugūs, todėl kiekvieno lietuvio laikraštininko būtina pareiga ruošiant rašinius bei norint pateikti naujas mintis, naujus pasiūlymus, bandyti visomis įmanomomis priemonėmis pirmiausia pasitikrinti faktus iš pačių pirmųjų šaltinių aplinkos. Tas jau žymiai prisidėtų prie to, kad netikros žinios negalėtų pasiekti viešumą. Kad tai labai nedaug pastangų pareikalautų iš rašančiųjų, gali pareikšti ir šių eilučių teikėjas, kuris dažnai laiškais bando pasiinformuoti atitinkamose vietose ir beveik visada sulaukia greito atsakymo.

MAŽIAU SLĖPINIŲ

Žinoma, blogiau su tokiais asmenimis ar įstaigomis, kurie veikia slaptoje ir bijo viešumos. Tokiu atveju jau nenoromis tenka galvoti, jog tie, kurie vengia viešumos, jaučia ar turi gal nevisiškai ramią sąžinę... Aplamai mūsuose ar tik neperdaug yra įsigalėjusi slaptumo blogybė. Po savotiško paslaptingumo skraiste slepiama ir visa eilė dalykų. Reikėtų tikėti, kad daugiau aiškumo ir mažiau slėpinių kaip tik gali atnešti daugiau pasitikėjimo bei susipratimo. Tik tiesa, nežiūrint kokia ji bebūtų gali pasitarnauti geresniam tarpusaviam supratimui ir darnesnei koordinacijai pasiekti, todėl neturėtume bijoti tiesos, net jei ji mums ir nemaloni būtų. Pagaliau, melas, kad ir koks šaunus ir šiandien gal įtikėtinas atrodo, vėliau ar anksčiau visvien ištirpsta, lyg šilumon patekęs parafino sluogsnelis, ir tada paaiškėja vėl tik viena vienintelė tiesa, kad ir kaip pavėlavusi ji būtų. Tokių, nors pavėluotų, tiesos laimėjimų mes išgyvenome praėjusią vasarą.

LIETUVIŠKOS TEMOS

Reikėtų turėti minty, kad rašyti lietuviškomis temomis ir paliesti mūsų gyvenimo negeroves yra nelengvas dalykas. Ne visi tą geba tinkamai atlikti, ne visi išvengia užgauliojimo ir tik retesniais atvejais pasiseka išlaikyti saikas ir minties kultūra. Bet siekti, stengtis skaitytojui pateikti tikslesnę informaciją, yra visų mūsų, laikraščių bendradarbių, dalykas. Tą svarbų uždavinį galima būtų tinkamiau atlikti, jei rašydami žiūrėtume tiesos, vengtume asmeniškumų, mokėtume pagerbti ir oponento mintis bei žodžius, visada įsidėmėdami, kad iškeliamuosius reikalus turi gaubti ir lietuvio broliška meilė tokiam pačiam lietuviui. Daugiau sielos, daugiau atsakomybės įpynus ir mūsų spauda taps kurkas aktualesnė, platesnė ir tikslesnė. Ar tai būtų persunkūs reikalavimai?

Al. Gimantas

Vysk. Jurgis Matulaitis Vilniaus kankinys

Be kraujo pralielimo. Ligota vaizduotė. Susidomėjimas. Bombos. Krata.

KUN. K. A. MATULAITIS, MIC.

Daug kas lietuvių yra pratę vadinti Dievo Tarną arkivyskupą Jurgį Matulaitį-Matulevičių "Vilniaus Kankiniu"; nors jis ten savo kraujo nepraliejo ir gyvybės neatidavė. Tai buvo daugiau nesusipratimas. Tie, kurie vyskupo Jurgio Vilniuje tariamai buvo priešai, praėjus keliokai metų, praūžus baisiajam karui, apsvarstę buvusią ir jų sudarytą sunkią vietos vyskupui padėtį, pakeitė savo nuomonę ir daugiau jo nebeįtarinėja. Tiesa, nejauku jiems pasidaro kai istorikai ar atsitiktini svečiai pradeda jų klausinėti apie Vilniaus laikus iš 1920 — 1925 metų, atsimenant, kad jo (Vilniaus vyskupo) beatifikacijos byla yra Romoje pradėta 1953 m.

Skaitant privataus Vilniaus vyskupo Jurgio sekretoriaus, kun. Jono Kriščiukaičio atsiminimus, parašytus Romoje 1943 metais, net gaila pasidaro okupavusios Vilnių Lenkijos valdžios, kad ji, pasidavusi kažkieno ligotai vaizduotei, pristatė policijos pareigūnus nuolat vyskupą sekti ir sučiupti jį, tariamai, ginklų šmugelį varant.

Kun. J. Kriščiukaitis pasakoja:

Vyskupą Matulevičių lenkų policija labai stropiai saugojo; akylai stebėjo ne tik patį vyskupą, bet ir tuos, kurie pas jį atsilankydavo. Mes žinojome, kad slapta policija turi įsitaisius stebėjimo punktą namuose kitoje pusėje gatvės prieš vyskupo namą. Pro du to punkto langus labai gerai matydavo kiekvieną vyskupo išėjimą ir parėjimą, bet ir kiekvieną judėjimą vyskupo namo vartuose. Tačiau vyskupas — ir aš buvome nusistatę į policiją nekreipti jokio dėmesio; elgtis taip, kaip kad policijos visai nebūtų.

Pora pavyzdžių

Verta paminėti pora pavyzdžių to policijos stropumo. Gavęs visus reikalingus leidimus savais reikalais mažu autobiliu atvyko iš Kauno į Vilnių B-nas ir sustojo viešbutyje "Italia". Apie 3 — 4 valandą po pieetų B-nas atsilankė pas vyskupą Matulevičių; pasisakė, kad kitą dieną apie pietus grįžtąs Kaunan ir galįs paimti ir mūsų laiškus. Jam išėjus, mudu su vyskupu puolėmės rašyti laiškus ir rytojaus dieną sutartą valandą su laiškais nusiskubinau į "Italia". Į mano klausimą kaip galima pasimatyti su p. B-nu, viešbučio tarnautojas šypsodamas atsakė, kad B-nas vakar išvažiavo Kaunan. Man pareiškus nusistebėjimo, papasakojo, kaip vakar vos B-nui parėjus namo nuo vyskupo du policijos atstovai čia pat viešbučio prieangyje pradėjo jį tardyti, kokiais reikalais buvęs pas vyskupą, ką vyskupas jam yra sakęs ir pan. Šis tardymas B-ną taip paveikęs, kad jis paskubomis išsirengęs ir nieko nelaukdamas išdūmęs Kaunan. Ir man teko su laiškais grįžti namo.

Bombos

Vieną rudens dieną jau temstant atvežė iš Trinapolio vežimą tik ką nuimtų nuo daržo kopūstų galvų, pridengtų baltu audeklu. Įvažiavęs į vyskupo namo vartus, vežėjas užėjo į virtuvę paklausti kur ir kaip sudėti atvežtus kopūstus. Praėjus vos kelioms minutėms, pulte įpuolė į virtuvę du vyrukai, užsipuolė vežėją, kad atvežęs visą vežimą bombų. Vežikas ėmė juoktis; bet vyrukai visai smarkiai, net piktai, pareikalavo šviesos ir privertė čia pat prie jųjų iškrauti visus kopūstus, ir tik be kopūstų nieko neradę, išsinešdino.

Krata

Kad vietinė lenkų valdžia visai rimtai įtarinėjo vyskupą Matulevičių, esą jie užsiiminėja ginklais, turįs savo žinioje net ginklų sandėlius, rodo padarytoji Trinapolyje krata.

Pačiame vidurnaktyje visas Trinapolis buvo apsuptas policijos ,sukelti visi gyventojai: keli desėtkai prieglaudos vaikų, tos prieglaudos vedėja Agota Kudirkaitė, pradžios mokyklos mokytoja ir senis sargas. (Aš kaip tik tada kelias dienas pavadavau išvažiavusį kun. Raštutį ir kaip tik vakare prieš kratą buvau išvažiavęs į Vilnių). Visi buvo apklausinėjami, visų buvo reikalauta pasakyti kur yra sukrauti ginklai. Su visu stropumu ir atsidėjimu buvo apžiūrinėtas visas Trinapolis, visos jo pakampės iššnipinėta. Daugiausia darbo policijai sudarė... bulvės, jos, mat, neseniai nukastos supiltos požemyje, policijos buvo perneštos į kitą vietą, o jų vietoje, kur buvo supiltos bulvės, žemė buvo sukasta visu metru gylio. Vis mat jieškota ginklų. Tik apie pietus, jokių ginklų neradę, pakišę prieglaudos vedėjai pasirašyti pareiškimą, kad dėl kratos neturi jokių priekaištų, apleido Trinapolį".

Byla

Arkivyskupo Jurgio prasidėjusi beatifikacijos byla Romoje 1953 m. V.15 d., gražiai vystosi. Surinkti visi žinomi jo raštai Romos Vikariato Tribunolas apklausė 11 liudininkų; pasiliko dar 4; Brooklyne pamažu tęsiamoji pagelbinė byla irgi nestovi vietoje; bet už visa svarbiau, kad nuolat atsiranda nauji gautųjų Dievo malonių liudininkai, kurie, šaukdamiesi Dievo Tarno arkivyskupo JURGIO užtarimo, susilaukė tai, ko prašė. Tai liudija jų laiškai ir prlisiunčiamos aukos beatifikacijos bylai remti.

Būtų gera, jei gavusieji stambesnes malones, kartu su padėka arkiv. Jurgiui prisiųstų gydytojų paliudijimus, kad jie tikrai sirgo ir kad dabar jie tikrai yra sveiki. Tai labai palengvintų Postulacijai darbą. Tokius dokumentus siųskite Gen. Postulatoriui adresu: Rev. C. Rėklaitis, MIC., Via Corsica 1, Roma — Italy, arba jo įgaliotiniui: Rev. C. A. Matulaitis, MIC., Marianapolis, Thompson, Conn.

— Anglijoje vienoje ligoninėje buvo padarytas eksperimentas — per du mėnesius buvo atauginti plaukai visai plikame pakaušyje. Vyras, kuriam buvo atauginti plaukai, yra 58 metų.

— Reikalauja milioną. Brooklyno teisme p-lė F. Scott pareikalavo iš American Airlines 1 mil. dolerių už sužeidimą.

SIŪLO VOKIEČIAMS PATIEMS DERĖTIS SU LENKAIS

Šiuo metu vokiečiai atsidėję rūpinasi studijiniu Rytų Europos problemų parengimu. Toms problemoms nagrinėti, telkti reikalingai medžiagai, ruošti literatūrai, studijoms ir specialistams jie turi sukūrę visą eilę institucijų ir į tą darbą įtraukę rinktinius savo mokslininkus, politikus ir kultūrininkus. Leidžiama gausybė įvairių leidinių ir žurnalų bei laikraščių. 1954 m. spalio mėn. **Muenchene Joerg leidyklos pradėtas leisti naujas vokiečių kalba žurnalas "Der Europaeische Osten",** kuriame vedamąjį "Europa ir Rytai" parašė pats CDU frakcijos federaliniame Vokietijos parlamente pirmininkas dr. H. von Brentano.

Apsisprendimo teisė ir tautų laisvė

Žurnalas skelbia kovojąs už "apsisprendimo teisę ir tautų laisvę". Tačiau jau pačiame pirmajame puslapyje nurodo, jog būsimosios arba siekiamosios R. Europos samprata yra žymiai skirtinga nuo kraštų egzilų koncepcijos, pagal kurią jie trokštą savo pavergtuosius kraštus atstayti tautinių valstybių forma.

Nors ir suteikdamas egzilams teisę pasisakyti minėtojo žurnalo skiltyse, "Der Europaeische Osten", kaip matyti iš visos eilės tolimesnių samprotavimų, betgi siekia tokio Rytų erdvės apipavidalinimo, kur vokiečiams, kilusiems iš minimųjų kraštų, būtų suteikta teisė grįžti atgal į jų tėviškes, o pati Rytų ir vidurio Europa apjungta be atskirų tautinių valstybinių organizmų. Tokių pasiūlymų betgi nematyti vokiečių sritims vakaruose arba šiaurėje ar kur nors kitur. Į būsimąją Europos integraciją, kaip iš žurnalo toliau paaiški, vokiečiai ir kitos Europos valstybės įeitų kaip valstybiniai nariai. **Įdomių siūlymų žurnalas duoda lenkų — vokiečių santykių reikalu.** Jų svarbiausia mintis — kad bolševikai, kitiems Vakarų sąjungininkams nepramačius bolševikų kėslų, sąmoningai ištrėmė vokiečius iš rytinių sričių ir sukūrė Oderio — Neissės liniją tam, kad tuo nuolatiniu neramumų židiniu patys galėtų pasinaudoti. Šioji linija netarnauja nei lenkų nei vokiečių, nei Europos interesams. Šiandien bolševikai, pasirodžius jų klasiniams kovos šūkiams nesant kiek reikia sėkmingiems, stengiasi pasinaudoti atskirų kraštų nacionalizmu ir vieną tautą kurstyti prieš kitą. Todėl žurnalas **siūlo prieš tuos Maskvos kėslus stoti vieningai tiek vokiečiams, tiek ir lenkams ir savo santykius sunormalinti pradėti patiems reikalingus pasitarimus.** Tačiau kas tuo reikalu yra kompetentingas iš lenkų pusės? Žurnalas, atsakydamas į šį klausimą, siūlo šnekėtis ne su komnuistine lenkų vyriausybe, kuri yra aklas Maskvos įrankis ir dėl kiekvieno Oderio — Neissės linijos priminimo kelia didžiausią triukšmą, bet su lenkų egzilinės vyriausybės atstovais Londone.

Lenkijos egzilinės vyriausybės atstovai pripažįstami

Šiuo metu Lenkijoje esama 26.5 mil. žmonių, o apie 5.5 mil. lenkų užsienyje. Lenkų egzilinės vyriausybės atstovai dar ir šiandien pripažįstami visos eilės valstybių, būtent: Ispanijos, Airijos, Vatikano ir Kubos. Šiandien nei "didžioji Vokietija", nei "didžioji Lenkija" nėra ir negali būti jokios realybės. Todėl reikią laikytis elastingos ir konstruktyvios užsienio politikos, bet nesiremti sustingusia Oderio — Neissės linija, pastebima žurnale. Tas pats žurnalas savo antrajame numery pažvelgia įvykius, drauge **primindamas ir Lietuvos pagrobimą, kaip rusai įsigalėjo Vidurio ir Rytų Europoje** ir kaip Vakaruose esą lenkai kovoja dėl savojo krašto išlaisvinimo.

Lenkų "atgautosios sritys", kaip pažymi žurnalas, nepaisant įvairių garantijų ir "užtikrinimų", tarp jų duoto ir Rytinės Vokietijos kom. vyriausybės, laikančios Oderio — Neissės liniją galutine "Lenkijos — Vokietijos tikra siena", ir toliau tebesudaro rusų politikos Europoje objektą... Pasisakydamas dėl vokiečių veržimosi į Rytus, žurnalas būdingai pastebi, kad tvirčiausios Europoje sienos, nustatytos dar 1422 metais, buvo vokiečių — lenkų sienos Silezijoje ir vokiečių — lenkų — lietuvių sienos Rytprūsiuose...

(Nukelta į 4 psl.)

ALĖ RŪTA

Trumpa Diena

PREMIJUOTAS ROMANAS

8 tęsinys

Po miestelį vaikštinėjo kirbinėm susikabinę mergos, raudonos nuo saulės kepinimo ir nuo kermošiaus nuotaikos. Kepures atsismaukę vyrai ėjo po du ar po kelis paskui jas arba stoviniavo tarp vežimų ir krautuvių pakraščiais. Riestainių virtinės net dribo iš perpilnų vežimų. Būdelės buvo apgultos moterų ir vaikų, tik viršuj, prie pat medžiaginio jų stogo, akį veriančiai švietė ant virvelės sukabinti karoliai, šukos, kaspinai, skarelės, nosinės, lengvos metalinės, žalio arba raudono stiklo akutėm, sagos. Tarp būrio puodų ir puodynių šūkalojo seniokas, o pakrašty plonu balsu gyrė išdegintais lapeliais dubenėlius ir garsiai derėjosi su pirkėjais stora, augštai susuktu kuodu, moteris. Baronkiniai rekino taip, kad negalėjai apsiklausyti ir neapsikentei nepriėjęs ir nenupirkęs virtinės. Ir į galą kermošiaus jau retas kuris neturėjo užsikabinęs ant kaklo arba ant rankos didžiųjų, o gal nors mažųjų, baronkų virtinės. Kiti dideliais kąsniais šveitė čia pat, įnirtę kramtydami ir rydami kaip Martynas muilą. Koks tai Martynas, manydamas, kad pyragai, pririjęs muilo. Ir pasiliko vargšas ant žmonių liežuvių priežodžiu.

Kiek toliau vežimai net lūžo nuo ratlankių, krepšių, bučių, lankų, važių ir ienų, rėčkų ir deguto statinių. Dar iš toliau nuo galvijų turgaus girdėjosi karvių, arklių, avelių ir teliukų balsai, o visokio plauko pirkliai tik zujo, tik zujo aplinkui, kandūs kaip musės ir gudrūs kaip lapės.

Kermošius ūžė ir virė kaip košės puodas. Miestelis buvo slėny; keli mūrinukai namai aplink rinką užstojo vėją, saulė kepino iš viršaus. Karšta ir tvanku, bet smagumėlis! Įvairu, linksma. Čia galėjai apsipirkti ko tik nori, čia sutikai skolininką, reikalingą amatininką; jeigu kam išėjo bernas ar merga, o gal piemeniokas neiškentęs išbėgo, čia galėjai pakalbinti ir, jeigu kaip, tai ir nusisamdyti kitą. O jau giminės, giminės! Kur gi susitiks, kada gi atvažiuos prilankyti, pasimatyti, kada išgers pusbutelį, o gal ir visą litrą, jei ne per atlaidus, jei ne kermošiuj? Ir kur gi piršliai peršamąsias parodytų, kur bernai ne tik apie pasogą sužinotų, bet ir į pačią mergą akį užmesti galėtų? Žinia, kad kermošiuj! Reikia į kelias įsižiūrėti, kad paskui, apsiklausinėjus ir gerai persvarsčius, rudenį ar žiemą žinotum, į kurį kiemą pasukti. Kunkuliavo, puškėjo, kaip tas verdančios košės puodas, ūžė ir čirškė kermošius. Žmonės ėjo ir ėjo paskui vienas vieną, dairydamies į priešpriešais plaukiančią srovę žmonių. Kažinkur grojo katarinka, o jos savininkas šaukė praeivius, pamėginti laimę prie besisukančio rato ir jūrų kiaulytės traukiamuose biletėliuose. Kitoj pusėj kažinkas mėgino parduodamą armoniką. Netoli šventoriaus gailiai traukė šventas giesmes ubagų dvi eilės, vienas — aklas ir bekojis — pritardamas lūpine armonikėle. Kažinkurios davatkos gaidys visa gerkle užgiedojo, bet jo pastangos beveik niekieno nebuvo pastebėtos.

— Ei, Juza, ainam karčiamon!

— Šindei aš fundyju! Bus ir silke, ir bundela: negi kadu sustinkam...

— Vajazau, ir tatula atvažiavus! Tai gerai! Sveika, sveika! A kur gi Aniute?

— Pala, pasišnekėkim. Velnias, karšta. Ainam un žydų, kamarėlaj atsisėsma, pusbuteliukų pasimsma...

— Ei, Jonai, cukerkų! Apipynem kai biesų, neskavok! Cukerkų svaras kad būt!

— Teveliuk, duok da pusį litą, mačiau bais gražias šukas...

— Tėvai, žiūrėk! Kad un Jankelį nebeitum! Gana. Važiuosma nama.

Klegėjo kermošius. Margas kaip genys. Balsingas ir judrus.

— Nepalaisma, nepalaisma! — Rėkė Prūdiškių mergos, nutvėrusios už rankovės ir už skvernų Baleišioką Joną. — Cukerkų!

— Štiš, vištas! Kiaušinių dėtų! — Gynėsi Jonas. Buvo jau išgėręs, raudonas ir linksmas.

— Neišsisuksi! Jegu pinigų nebėr, aisi ir žydui kojas pabučiuosi, kad bargan datų!

— Štiš, prakeiktasias!

— Cukerkų! Cukerkų!.. Gerųjų, šakaladinių!

— Aš jum medinių, kad duntis išsilaužytumet!

— Visvien, kad tik saldžias!

Jonas įsmuko krautuvėn, o mergos pulkeliu laukė prie šaligatvio, kol tas išėjęs apdalijo visas po saujelę saldainių. Vėl buvo klegėjimo: dėkavojimo, gyrimo, prašymo daugiau...

Toliau, prie kitos krautuvės, stoviniavo Baleišytės, kelios Prūdiškių mergos, viena kita iš Kraupių. Aplink jas sukinėjosi bernai, nedrįsdami prieiti. Silva pirmutinis įsidrąsino:

— Sveikas, mergas! — Pratarė pusbalsiai, ranka čiuptelėdamas kepurę.

Paskui jį prislinko ir kiti. Prasidėjo kandūs juokavimai, prašymas saldainių, nes Jonų niekur netrūko.

— Kur spirsi, tinai Jonas! — Sakė Amilja. — Jeg iš peklas jų tiek daug!

— Džiaukis, kad daug! Tai gal ir tau ben vienas teks! — Prisilenkė prie jos Čepukiukas Jonas, Šniuikos sūnus, truputį žvairas, bet vienatūris ir prie darbo kaip ugnis.

— Tik jau ne tu, judošiau! — Pastūmė jį Amilja.

— A kalgi ne, Amiliut! Ainam, saldžiosias nupirksiu!

— Žiūrėk, kad spirga Čepuka Jonas! — Juokės Silva. Juokės visi.

— Nupirksi tu! — Kvatojos Amilja. — Gausi iš šunia kaulų! Džiaugies pats gavįs!

— A, vat, tau ir nupirkčia! — Lindo artyn stamalinėdamas, vieną akį įsmeigęs į Amiljį, o žvairąja žiūrėdamas tolyn pro jos petį.

— Geriau mum visom saldainių, Janiuk, užpundyk. — Nedrąsiai pratarė Šakalio Liudvė.

— Taigi, Jonai, neapsikiaulink! Pynem vainikų, starojames.

— Turiu vežimi, pa pasėstais. Nemažas maišiokas. Parvažiavįs padalysiu arba gegužynej. Sukites, mergas, būsiu saldus!

— Delgi saldainių ir suksmės! Būta čia daikta! — Amilja nudavė ,kad jai nerūpi.

— Aš, Janiuk, su tavim šoksiu, lig visas saldaines iškratysiu! — Juokėsi Bronė.

(Bus daugiau)

† VYSK. V. BRIZGYS

PRIEŠKARINIAI LIETUVIAI KOLUMBIJOJ

Ligi šio paskutinio karo iš Lietuvos žmonės į Kolumbiją niekad neemigravo. Ir apie jos vardą lietuvis ne ką daugiau žinojo, kaip kolumbietis apie Lietuvą. Kolumbija neprisidėjo net prie UNRRA organizuojamų kraštų priimti iš Europos karų ir okupacijų aukas.

Kiek ligi šiol žinoma, prieš šį paskutinį karą į Kolumbiją buvo nusiųsti misijų darbui keli jauni lietuviai saleziečiai klierikai, kurie čia buvo pašvęsti kunigais ir dabar čia darbuojasi. Prieš pat karą čia yra atvykęs vienas jaunas mūsų diplomatas dr. St. Sirutis, kurs čia ir pasiliko. Medelline yra vienas žydelis iš Lietuvos, kurs laikos ir bendrauja su lietuviais.

Tie jauni saleziečiai kunigai visi čia yra gerai atsižymėję. Iš jų kun. Matutis yra Baraquilla mieste šv. Roko parapijos klebonas ir didelės saleziečių mokyklos direktorius. Sumišimo metu 1950 m. ta mokykla buvo sudeginta. Pastebėtina, kad riaušių vadai pirmoje eilėje šoko deginti katalikų mokyklas ir kitas kultūrines jų įstaigas. Dabar mokykla jau atstatyta, kun. Matutis yra padaręs gražių remontų bažnyčioje ir t.t.

Kun. M. Tamošiūnas yra Medellino didelėj saleziečių įstaigoje Nuestra Sinors dėl Sufragio — kur yra parapija ir didelė mokykla — ekonomas. Toje pat įstaigoje kun. V. Dubinskas yra mokytojas ir patarėjas.

Savo kunigystės pirmus aštuonis metus kun. M. Tamošiūnas savanoriškai pašventė tarnaudamas nelaimingiems vienoje didelėje raupsuotojų kolonijoje, toli kalnuose izoliuotoje nuo viso pasaulio. Per tą laiką jis labai mažai matė iš sveikųjų pasaulio atsilankančių žmonių, nes sveikieji tokių vietų bijo. Jis pasakoja, kiek ligoniams džiaugsmo padarė savo atsilankymu mums visiems žinomas J E. arkiv. Samorė. Pasakoja taip pat, kaip visi tos kolonijos gyventojai viso mėnesio savo kančias ir maldas aukojo už Lietuvą. Prie kun. M. Tamošiūno toje kolonijoje nuo raupsų mirė žinomas muzikas Calvo. Vyrui apsirgus raupsais kartu su juo į stovyklą atvyko ir sveika jo žmona. Ji galėjo pasilikti laisvėje, tačiau pasirinko dalintis savo vyro likimu tarnaudama nelaimėje jam ir kitiem jo nelaimės draugams. Jinai turėjo gražų ir išlavintą balsą, buvo muzikali ir išauklėta. Juodu su vyru yra suteikę tam mirusiųjų miestui daug šviesių valandų, kai pamaldų metu arba nekartą ir šiaip jis grodavo vargonais, jinai giedodavo. Paskutinė tokia valanda buvo tik keliomis dienomis prieš maestro mirtį. Tada jis grojęs jau paskutinėmis savo pastangomis, jau labai nugedusiais pirštais, nepaprastai jautriai ir kol visiškai pavargo. Nuo jo žaizduotų rankų liko kruvina visa klevitura. Daugiau prie jos nebesugrįžęs. Kun. M. Tamošiūnas savo atostogas ir kitokias progas ir dabar mėgsta praleisti toje kolonijoje.

Kun. N. Saldukas ligi šiol buvo saleziečių didelės žemės ūkio šv. Jurgio vardo mokyklos direktorius, prie Ibague miesto, apie už 40 mylių nuo Bogota. Buvo malonu iš kitų girdėti, kaip augštai jis iškėlė tos mokyklos vardą ir jos vertę, kiek ten padaryta pažangos. Gal užtat teks jam iš ten pasitraukti, nes Kolumbijos valdžia jį pakvietė būti naujai įsteigto Imigracijos ir Kolonizacijos departamento direktorium. Jo vyresnieji nesutiko, kad jis būtų to departamento direktorium, o leido būti tik vicedirektorium. Tai būtų labai reikšmingos pareigos ir pačios Kolumbijos gyvenimui ir ten imigruoti norintiems europiečiams.

Nors tos visos įstaigos, kuriose tarnauja anie lietuviai kunigai, yra tik vietinių gyventojų labui, tai vistiek malonu patirti vietoje, kiek jie patarnauja Kolumbijos gražesnei ateičiai ir tame krašte lietuvių vardui.

Prieš karą į Kolumbiją atvykęs vienintelis lietuvis dr. St. Sirutis Bogota mieste veda kelionių agentūros įstaigą, netoli Bogota turi ūkį "Palangos" vardu, į kurį įvažiuojant prie vartų darželyje stovi augštas medinis lietuviško stiliaus kryžius. Pats ūkis įdomus yra ne vien ūkio, o meno ir kitais atžvilgiais. Praėjusiais 1954 metais, Lietuvių Katalikų komiteto pastangomis, kurio nariu yra ir pats p. Sirutis, Kolumbijos valdžia sutiko priimti Lietuvos konsulą, kurio ligi šiol Lietuva ten niekad neturėjo. Tuo pirmuoju Lietuvos konsulu yra dr. St. Sirutis.

Tas mažas toli vienas nuo kito gyvenančių kelių asmenų būrelis atliko didelį darbą. Karui pasibaigus per labai sunkias kliūtis jie sukūrė komitetą gelbėti tremtiniams lietuviams. Komiteto narių buvo daugiau nelietuvių, negu lietuvių. Jie ėmėsi organizuoti lėšas padėti Europoje esantiems, labai didelėmis pastangomis išgavo valdžios sutikimą, kad komiteto rekomenduoti atskiri asmens galės gauti vizas į važiuoti į Kolumbiją. Jie organizavo lėšas apmokėti keliones, nes į ten vykstantieji vizas galėdavo gauti tik Šveicarijoje ir tik tie, kurių pavardes į konsulatą Šveicarijoje atsiųsdavo užsienių reikalų ministerija iš Bogota. Neteko man ištirti, kiek atvykstančių ir Europoje esančių tremtinių pagalbai buvo surinkta kitur, o tik viename Medellin mieste iš kolumbiečių aukų buvo surinkta 68,000 pesų (virš 27,000 dolerių). Medellin bankuose kun. M. Tamošiūnas yra pasirašęs lietuviams tremtiniams paskolų garantijų už 118,000 pesų (už 47,200 dolerių). Dabar įsigiję pasitikėjimą lietuviai paskolų gali gauti ir be kunigo garantijos, todėl, kad visos paskolos buvo laiku sumokėtos.

Ta komiteto pagalba pasinaudodami čia atvyko ir įsikūrė apie 700 lietuvių, kurių tarpe yra 4 kunigai. Jau kelintą kartą kviečiamas, praeitą rudenį ir aš pas juos atsilankiau. Ką patyriau, papasakosiu kitąkart.

Vokiečiai ir lenkai

(Atkelta iš 3 psl.)

Lenkų spauda rašo, kad ir per Rytų bloko "saugumo konferenciją" Maskvoje buvo svarstomas Oderio — Neissės linija, kaip "taikos linija". Grįžęs iš konferencijos, Cyrankewiczius pasigyrė partijos pareigūnams, kad ten turėjęs "svarbių pasitarimų", kaip reiktų šią sieną ginti. (E.)

— **Pirma atominė garo mašina.** Duquesne Light Co. jau pastatė Shippingporte, Pa., pirmą ją atominę garu veikiančią elektrinę. Toje atominėje įmonėje yra 10 tonų uranijaus, kurs bespinduliuodamas sudaro didelį karštį, nuo ko susidaro vandens garai, sukantieji elektros generatorius, kurie galės duoti ne mažiau, kaip 60,000 kilovatų elektros.

KLAIPĖDOS VOKIEČIŲ REPATRIACIJA?

Vokiečių spaudoj rašoma, kad bolševikai leidžia repatrijuoti į Vokietiją paskutiniams Klaipėdos krašte ir Rytprūsiuose pasilikusiems vokiečiams. Kol kas neaiškus likimas tų, kurie esą, buvę priversti priimti sovietinės Lietuvos pilietybę.

Klaipėdoje prie vietinės policijos veikianti tam tikra komisija, kuri pradėjo registruoti norinčius išvykti į Vokietiją. Kokius žmones toji registracija apima, tuo tarpu tikslių duomenų dar neturima. Kalbama, kad pirmoj eilėj numatyti repatrijuoti tie. ypač senesnio amžiaus, kurie turi Vokietijoje savo vaikus ar artimus gimines.

Pirmiausia buvo registruojami "žaliojo paso" (kurie buvo pripažinti vokiečiai) turėtojai. Tačiau nuo 1954 m. spalio 25 d. jau buvo pradėti registruoti ir su "baltais pasais" (turėję tapti Sov. Lietuvos piliečiais), netenka abejoti, kad šiems sovietinės įstaigos darys daugiau kliūčių išvykti, negu kitiems. **Vokiečių Raud. Kryžius padarė Bonnoje reikalingų žygių, kad būtų pašalintos kliūtys visiems vokiečiams iš Klaipėdos krašto ir Rytprūsių išvykti į Vokietiją,** žinoma, jeigu to jie patys nori. Kai vokiečių kilimo vyrų ėminas į raudonąją armiją naujokais buvo vis atidėliojamas, lietuvių kilimo klaipėdiečiai buvo į ją imami visą laiką. Tačiau 1954 m. rugsėjo mėn. buvo paimti į karuomenę jau ir vokiečiai. Tuo būdu reptrijavimo reikalas iš Klaipėdos krašto pasidarė dar painesnis. Vokietininkai kiekvieną Klaipėdos krašto gyventoją, buvusį Vokietijos pilietį, yra linkę laikyti vokiečiu, neskirdami pilietybės nuo tautybės. Vokiečių spuados žiniomis, į Klaipėdos kraštą esą galima siųsti net ir siuntinėlius.

Esą, pašto susisiekimas į Klaipėdos kraštą "veikiąs net geriau negu iš jo į Vakarus""... Sovietų ambasada jau pranešė Rytinės Vokietijos kom. vyriausybės atitinkamoms įstaigoms, kad netrukus atvyks nedidelės grupės repatrijuojamų vokiečių taip pat iš šiaurinės Rytprūsių dalies, vad. "Kaliningrado srities".

Ryt. Vokietijoje gyveną repatrijuojamųjų giminės, pakvietinti kom. vyriausybės vidaus reikalų ministerijos pareigūnų, buvo painformuoti, kad vokiečių Rytinės zonos vyriausybė skirianti daug reikšmės tam dalykui, jog atvykusieji vėliau nepabėgtų į Vak. Vokietiją.

Paremkime Mažosios Lietuvos spaudą

Klaipėdos krašto sukilimo prisiminimo proga Maž. Lietuvos Lietuvių Draugija Chicagoje kreipiasi į lietuvišką visuomenę ir prašo paremti Maž. Lietuvos spaudą.

Mažosios Lietuvos vaidmuo lietuvių kovose už spausdinto žodžio laisvę surašė ne vieną gražiais darbais išmargintą mūsų tautos istorijos lapą. Iš Lietuvos vakarų plito "Aušra" ir kiti lietuvių tautinę samonę budinę laikraščiai sunkiais spaudos draudimo laikais.

Vaikai ir ainiai tų tėvų, kurie per 700 metų atsigynė svetimų ir jų tautiniai samonei kenksmingų įtakų, dabar atsidūrę svetimoje, be spausdinto lietuviško žodžio pagalbos, sunkiai grumiasi nepalankiose jiems sąlygose, siekdami išlikti tais, kokiais išliko jų tėvai.

Jau eile metų Maž. Lietuvos žmonėms leidžiamas laikraštis "Keleivis" eina tautos žadintojo pareigas tarp Lietuvos vakarų gyventojų. Jis dažniausiai dovanai lanko ne vieną į nepalankias gyvenimo sąlygas patekusį lietuvininką, kad savo straipsniais ir tėviškės krašto atsiminimais jame išlaikytų meilę gintarų išmargintam Lietuvos pajūrio kraštui.

Tokiomis mintimis kreipiamės į visus tautiečius, kurie yra jautrūs kiek vieno lietuvio išlikimo prie bendrojo tautos kamieno reikalui, prašydami remti savo aukomis Maž. Lietuvos lietuvininkams vieninteli tarnaujanti spaudos organą "Keleivį", kad jis galėtų apkeliauti plačiai išsklaidytus pajūrio lietuvius, kad juose būtų žadinama ir gyvinama "prabočių šešėlių" dvasia.

Aukas "Keleivio" reikalams prašome siųsti paskirai arba per organizacijas Mažosios Lietuvos lietuvių draugijos pirmininkui M. Purvinui, 5519 S. Laflin St. Chicago 36, Ill.

Remkime Keleivį, kad jis, tvirtesne lazda pasirėmęs, galėtų aplankyti daug plačiai dideliam išsklaidyme gyvenančius lietuvininkus.

Maž. Lietuvos Lietuvių Draugija

Mūsų 50 Metų

Sukaktuvės

PLANINGAS TAUPYMAS UŽDIRBA

GERUS DIVIDENDUS!

Tegul 1955 metai būna jums vaisingi.

Pradėkite taupyti šiandien!

FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION — SAFETY OF YOUR INVESTMENT — INSURED UP TO $5000

Mutual Federal Savings and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government

2202 West Cermak Road Chicago 8, Ill

Phone VIrginia 7-7747

MES PRISTATOME ANGLIS IR PEČIAMS ALIEJŲ — DIDELIAIS IR MAŽAIS KIEKIAIS.

Mes taipgi perkraustome jūsų baldus saugiai keletą blokų ar keliasdešimts mylių. Reikale šaukite mus.

Vieno kambario baldus arba viso namo. Kreipkitės pas mus. Turįs daug metų patyrimo perkraustymo darbe.

STASYS FABIJONAS

2146 So. Hoyne Ave. Tel: VIrginia 7-7097

Pradėkit Taupyti Šiandien, Turėsit Rytoj!

Taigi, dabar pradėkite taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje — BRIGHTON SAVINGS and LOAN!

Kiekvieno taupytojo indėliai apdrausti iki $10,000.00

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASS'N.

4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave

CHARLES ZEKAS, Sec'y

OFISO VALANDOS:

Pirmad., antrad., penktad. ir šeštad. 9 ryto iki 4:30 p. p. — Trečiad. 9 ryto iki 12 v. d. — Ketvirtad. 9 ryto iki 8 vak.

PERKRAUSTYMAI — MOVING

Pigus, sąžiningas darbas. Visi apdraudimai. Iš artimų ir tolimų distancijų. Šaukite sekančiai:

ANTANAS VILIMAS

3415 S. LITUANICA AVE., CHICAGO, ILL.

Telelonas — FRontier 6-1882

MOVING — APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS — MOVING

IŠ TOLI IR ARTI

NAUJI DIDELI TROKAI - NAUJAUSI KRAUSTYMO ĮRANKIAI

ILGŲ METŲ PATYRIMAS - PIGUS IR SĄŽININGAS PATARNAVIMAS

JUOZAS NAUJOKAITIS

2022 W. 69 St. CHICAGO 36, ILL. Tel. WAlbrook 5-9209

Westwood Liquors

2441 WEST 69TH STREET — Tel. PR 6-5951

* KENTUCKY BOURBON, 5-kių m. senumo, 5th	$3.59
Sour mash Wesstwood Spec. Reserve, 3 bonk.	$10.00
Čekoslovakijos Pilsner URQUELL alus, dėžė 24 butelių	$7.75
LACRIMA CHRISTI DEL VESUVIO — Italijos vynas, 5th	$1.75
MIDUOLIS, lietuvių gaminys, krupnikas, 5th	$4.00
MARTELL, Three Star Cognac	$5.29
BORDEAUX (5 metų senumo Prancūziškas vynas)	$1.05
TOKAJUS (Vengrijos vynas)	$2.75
D'ARCY (nepaprastas likeris)	$3.75
NAPOLEON (konjakas — senoje dulkėtoje bonkoje)	$6.00
MEŠKA (WHITE BEAR) AMBERLITE ALUS. Dėžė 24 butelių	$2.75
SHERRY — ypatingas Ispanijos vynas	$2.60 ir aukš.
GRAND ARMAGNAC, 30 metų senumo	$6.39
FLORA DELIE ALPI, likeris, 112 laipsnių stipr.	$7.50

Importuota iš Europos zubruvka; Vokietijos, Prancūzijos, Italijos, Ispanijos ir kitų kraštų vynai ir kiti gėrimai. Turime gėrimų 50 metų senumo — pradedant nuo 1904 metų. Užsakant didesnį kiekį pristatome į namus.

ALEKSAS ŠIMKUNAS (Joniškietis)

NUO UŽSISENĖJUSIŲ SKAUDANČIŲ ŽAIZDŲ IR ATVIRŲ ODOS LIGŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENŲ, ATVIRŲ ir SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsisenėjusios žaizdos niežti ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų atvirų ir skaudžių žaizdų, uždėkite LEGULO Ointment. Jų gydomos ypatybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jas taipgi nuo skaudžių nudegimų. Jos taipgi pašalina niežėjimą ligos vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina peršėjimą ligos vadinamos ATHLETE'S FOOT, sustabdo džiovinimą odos ir perplyšimą tarpiršČių. Yra tinkamas vartoti nuo džiūstančios, suskilusios odos dedirvinių, odos išbėrimų ir t. t., taipgi tinkamas vartoti vaikučiams kada pasirodo skaudus išbėrimas nuo vystyklų. Jis yra gera gyduolė nuo išviršinių odos ligų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75 ct., $1.25, ir $3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoj ir apylinkėse — Milwaukee, Wisc. Gary, Ind. ir Detroit, Michigan arba rašykite ir atsiųskite Money order į:

LEGULO, Department D.

5618 W. Eddy St., Chicago 34, Ill.

10 PATARIMŲ

1. NEPRALEISK visų uždirbtų pinigų.
2. ATSKIRK tam tikrą dalį padėti į Taup. Sąskaitą.
3. NESLĖPK pinigų namuose.
4. PRIE PIRMOS PROGOS ATIDARYK pas mus Taupomją Sąskaitą.
5. NELAUK, kol daug sutaupysi. Mes priimame ir mažomis sumomis.
6. NEIEŠKOK didelių nuošimčių ar bonų, nes gali apsivilti.
7. DĖK savo santaupas į apdraustas Taupymo ir Skolinimo Bendroves.
8. PASIRINK LIETUVIŠKĄ TAUPYMO bendrovę, kuri geriausia patinka.
9. NEKREIPK daug dėmesio į pagyrų puodus.
10. VISUOMET ATMINK —

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1800 S. Halsted St. Chicago, Ill.

Tel. HAymarket 1-2028

Atdara nuo 9 ryto iki 4 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta. Ketvirtadieniais atdara iki 8 val. vakaro.

Automobilistams tuščias lotas šalimais

JŪSŲ KRAUTUVE DĖL KRAŠTE ŽINOMŲ FIRMŲ BALDŲ IR MATRACŲ!

Simmons — Seeley — Serta — Columbia — Brandwein

Kai jums reikalinga baldų ir namų įrengimų, prekiaukite su šią draugišką jūsų apylinkės krautuve, kur rasit gerą patarnavimą.

— o —

Grynais pinigais arba išsimokėjimo sąlygos, kurios jums patiks.

SOUTHWEST FURNITURE Co.

6200 So. Western Ave. (priešais Sears & Roebuck)

Taupymas yra turtingumo šaltinis

Mūsų bendrovės laikomi pinigai yra apdrausti iki $10,000

Pradėk taupyti tuojau. Mes mokame augštus dividendus

MIDLAND SAVINGS & LOAN ASS'N.

4038 Archer Avenue Telef. LAfayette 3-6719

Sekretorius AUGUST SALDUKAS

Už Taupomus Pinigus Mokame 3½ Nuošimčio

TAUPYKITE

Chicagos Stipriausioj Taupymo Įstaigoj

TURTAS $53,000,000

ATSARGOS FONDAS $4,000,000

JUSTIN MACKIEWICH, President and Manager

ĮSTAIGOS VALANDOS: Kasdien, įskaitant šeštad., nuo 9 v. ryto iki 4 p. p. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais visai neatidaroma.

CHARTERED AND SUPERVIZED BY THE UNITED STATES GOVERNMENT

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32

PHONE: VIrginia 7-1141

LENKŲ PADARYTOS ŽAIZDOS

Kunigo dr. Juozo Bakšio 30 metų mirties proga

JONAS MIŠKINIS, Amsterdam, N. J.

Šių metų sausio 6 d. sukako 30 metų kai Kauno miesto ligoninėje mirė nuo lenkų politinio budelio kulkos kun. dr. Juozas Bakšys.

Kun. dr. J. Bakšys buvo utenišk is. Tėvai turėjo du sūnus ir abu juos išleido kuniguosna. Jiedu prieš pirmąjį Pasaulinį karą baigė Vilniaus kunigų seminariją. Brolis N. po įšventinimo į kunigus buvo paskirtas Vilniaus vyskupijoje dirbti. Tačiau neilgam. Vokiečių okupacijos metu Vilniuje siautė dėmėtosios šiltinės epidemija. Jis belankydamas ligonius užsikrėtė šiltine ir gražiausios jaunystės žydėjime mirė.

Kunigas Juozas nepasitenkino seminarijoj išeituoju mokslu. Jis išvyko į Austriją teologijos mokslų gilinti. Berods, po trijų metų baigė teologijos skyrių su daktaro laipsniu. Iš universiteto vėl sugrįžo į mylimiausį ir romantiškiausį, anot jo posakio, Vilnių. Čia jis prisiglaudė prie šv. Mykalojaus bažnyčios. Sutvarkęs reikalus su bažnytine administracija iš pirmų dienų įsijungė į aktyvų kultūrinį, tautinį darbą. Steigė lietuviškas katalikiškas organizacijas, darė susirinkimus, skaitė įvairiomis temomis paskaitas, kuriose kėlė Lietuvos prisikėlimo reikalus. Be to, redagavo savaitraštį "AUŠRA", kuri buvo gražiai leidžiama ir įdomiai rašoma. Todėl Vilniaus krašto gyventojai, ypač kaimiečiai, gausiai "Aušrą" prenumeravo ir ją laikė geriausiu savaitraščiu.

Prieglaudų steigėjas

Vokiečiams Vilnių okupavus, mieste atsirado labai daug našlaičių. Kun. dr. J. Bakšys su Vileišiene ėmė rūpintis nelaimingųjų likimu ir jų būklės gerinimu. Steigė prieglaudas, jieškojo vargšams maisto, drabužių ir kt. Kadangi našlaičių šelpimas buvo sunkus, tai jis vieną prieglaudą įsteigė už Vilniaus ribų, Rudiškėj. Čia jis surado tinkamas patalpas, į kurias suvežė daug našlaičių. Kun. J. Bakšys dažnai vykdavo į kaimus pas ūkininkus prašyti našlaičiams maisto. Suaukotą maistą pats nešdavo ant savo pečių į prieglaudą. Okupantai vokiečiai pykdavo, žandarai gąsdindavo jį, bet jis visai jų nebodavo ir tiesiai jiems į akis sakydavo, kad tik dėl jų priežasties tiek daug našlaičių ir moksleivių Vilniuje skursta.

Aktyvus komiteto narys

Visą laiką kun. J. Bakšys buvo nuo karo nukentėjusių Lietuvių Komiteto aktyvus ir ryžtingas narys. Jis gerai mokėjo vokiečių kalbą, tai turėdavo rašinėti vokiečių įstaigoms įvairius raštus ir, be to, asmeniškai lankydavosi pas vokiečių augštus pareigūnus nukentėjusių lietuvių reikalais. Jis dažnai su pareigūnais ginčydavosi ir teisėtus lietuvių reikalus visada sugebėdavo teigiamai išspręsti. O kai pradėjo Rytuose braškėti vokiečių frontas, tai jis su A. Smetona rašė į laikraštį straipsnius ir į plačiąją visuomenę atsišaukimus apie Lietuvos prisikėlimą. Vilniaus lenkai tuo metu irgi kėlė augštyn galvas. Kun. J. Bakšys vedė su jais ryžtingą politinę kovą. Tas lenkams labai nepatiko ir jie ėmė jį skųsti vyskupui. Kai kun. J. Bakšys su kitais komiteto nariais pasirašė motyvuotą memorandumą dėl Lietuvos nepriklausomybės, tai ne tik vokiečiai, bet ir lenkai pradėjo siusti. Ir štai Vilniaus vyskupijos administratorius pavyskupis Michalkevičius (sulenkėjęs lietuvis) panaudoja griežtas sankcijas, t. y. kun. J. Bakšį suspenduoti ir iš Vilniaus iškelia į Dzūkijos užkampį.

Dainavos sostinėje — Merkinėje

Kun. J. Bakšys su širdgėla apleido Vilnių ir atvyko į prof. Krėvės apdainuotą Dainavos sostinę—Merkinę. Čia jis rado vėl plačią dirvą kultūriniam darbui. Vietos klebonas K. Ribikauskas labai džiaugėsi sulaukęs tokio uolaus ir ryžtingo veikėjo. Tuo metu kaip tik vyko Lietuvos partizanų ir šaulių kovos su besiveržiančiais lenkais prie Merkio ir Nemuno krantų. Lenkai norėjo būtinai užimti Merkinę, bet jiems tas nepavyko.

Kun. J. Bakšio tuo metu žodis ir paskatinimas jaunimo prie ginklo turėjo lemiamos reikšmės. Jis pats stojo šaulių eilėsna. Savo autoritetu ir gyvu žodžiu paveikė visą Dainavos krašto jaunimą stoti prie ginklo. Šauliai su partizanais ne tik sulaikė besiveržiančius lenkų dalinius, bet vietomis juos sumušė ir tolokai atstūmė atgal. Po to lenkai nebedrįso žygiuoti pirmyn.

Dzūkija vokiečių pirmos okupacijos metu labai buvo nuniokiota. Beveik visa inteligentija buvo į Rusiją išbėgusi. Liaudies švietimu ir kultūrinimu nebuvo kam rūpintis. Šiek tiek frontui nurimus, kun. J. Bakšys ėmė steigti, Vilniaus "Ryto" d-jos vardu, pradžios mokyklas, kurios turėjo dide io pasisekimo.

Jis su prof. Krėve buvo dideli bičiuliai. Dažnai jiedu susitikdavo ir vienodai sielodavosi dėl Dzūkijos augančio ir brėstančio jaunimo ateities. 1921 metais gegužės mėn. pradžioje, prof. Krėvė atvažiavo į Merkinę ir čia jis su kun. J. Bakšiu pasitaręs nutarė Merkinėje steigti vidurinę mokyklą. Jiedu švietimo ministeriui parašė motyvuotą ir graudų prašymą. Krėvė tikėjosi, kad jų prašymą patenkins, bet jis suabejojo dėl patalpų. Tačiau kun. J. Bakšys patikino, kad jis surasiąs patalpas.

Švietimo ministerija mokyklą steigti leido ir jos direktorium paskyrė kun. J. Bakšį. Gavęs leidimą vidurinę mokyklą steigti tuojau per bažnyčią, organizacijas, savivaldybę kvietė visus geros valios lietuvius kas kuo gali prisidėti. Pats vyko į kaimus prašyti lentų, plytų ir kitokių statybinių medžiagų. Ir štai per du mėnesius iš vieno apgriauto didelio namo, be durų, langų ir pečių pasidarė graži ir erdvi vidurinė mokykla.

O kai paskelbė, kad mokykla jau pradės veikti, tai iš Dainavos krašto kaimų, o taip pat ir iš lenkų okupuotos srities, jaunimas suvažiavo laikyti įstojamųjų egzaminų. Daugelis kandidatų turėjo virš 20 metų.

Amerikiečių parama

Tuo metu mokyklai stigo suolų, mokslo priemonių ir kitokių būtinų reikmenų. Kun. J. Bakšys kreipėsi į dzūkus, gyvenančius Amerikoj, kad jie paremtų tą švietimo židinį. Kun. Čaplikas pirmas atsiliepė. Jis pats asmeniškai aukojo ir daug aukų atsiuntė kitų suaukotų. Mokykla per trumpą laiką buvo visa kuo aprūpinta ir skaitlinga mokiniais. Merkinė vėl tapo lietuviškos kultūros židiniu. Dzūkų jaunimas labai veržėsi prie mokslo. Iš lenkų okupuotų kaimų jaunimas slaptai pereidavo sieną ir čia Merkinės vidurinėje mokykloje mokėsi.

Mokykla dažnai ruošdavo įvairius vaidinimus, koncertus ir kitokius kultūrinius parengimus, kuriuos dzūkai labai gausiai lankydavo.

Merkinės nutautėję lietuviai, ypač tie, kurių vaikai buvo pabėgę į lenkų legioną, labai pyko ir su pagieža sakydavo "Žiūrėkit ką tie chamai išdarinėja". Jiems lietuviškas veikimas buvo ne prie širdies ir todėl kun. Bakšio neapkęsdavo.

Mokyklos direktorius ir prof. Krėvė buvo patenkinti pasiektais laimėjimais. Jiedu projektavo, kad po kelerių metų vidurinė mokykla turės išaugti į pilną aštuonių klasių gimnaziją.

Lenkų politinis budelis ryžosi gyvybę atimti

Ir va kada kun. J. Bakšys džiaugėsi savo laimėjimu, klastingas priešas ryžosi gyvybę atimti.

1923 metais lapkričio mėnesio, berods, 20 dieną, aš atėjęs iš pamokos į mokytojų kambarį pastebėjau mokyklos direktorių giliai susirūpinusį. Jis po valandėlės priėjo prie manęs ir priminė, kad aš eidamas į pamoką užeičiau į jo kabinetą. Jo pageidavimą išpildžiau. Man įėjus į jo kabinetą, jis ištraukė iš stalčiaus atsiųstą jam anoniminį laišką. Laiškas rašytas lietuviškai, bet mažai raštingo žmogaus. Jis tarp kitko primena kun. J. Bakšiui, kad per uoliai dar buojasi ne tik mokykloje, bet ir šaulių organizacijoje. Užfrontės lenkai laiko jį "šaulių karaliumi". Laiško autorius sakosi, kad jis gyvena lenkų okupuotame krašte ir dažnai susitinka lenkų slaptos policijos agentus, kurie yra pasiryžę "tave mylimas kunigėli nužudyti". Baigdamas laišką pažymi: "Kol dar nevėlu, bėk iš tos Merkinės, nes kitaip pirm laiko žūsi".

Perskaitęs tą laiką, klausė manęs ką jis turi daryti. Po kokios savaitės gavo antrą panašų laišką. Tada jis rimtai susirūpino. Patariau jam įsigyti ginklą, bet jis pasakė: "Kas su ginklu kovoja, tas nuo ginklo ir žūva". Tačiau pasisakė, kad vakarais niekur nevaikščios ir Kalėdų atostogų metu bandys prašyti Švietimo Ministeriją ilgesnių atstogų.

Gruodžio mėn. 15 ar 16 dieną į Merkinę atvažiavo kažkoks filmininkas Petruškevičius. Atvežė specialiai mokiniams parodyti filmą. Kreipėsi į mokyklos direktorių kad jis leistų tą filmą sukti mokyklos salėje. Direktorius leido ir jis pats su mokiniais iki 8 valandos vakaro žiūrėjo tos filmos. Po to filmos savininką Petruškevičių ir du mokytoju: Rėklaitytę ir Rinkevičių pakvietė pas save į butą vakarienės. Jiems susėdus prie stalo vakarieniauti kažkas tyliai paspaudė durų skambučio mygtuką. Norėjo mokytojas eiti prie durų, bet kun. J. Bakšys greit atsistojo ir priėjęs paklausė:

— Kas čia?

— Savas — atsiliepė.

Jis pravėrė duris ir pamatė nepažįstamą žmogų, kuris tuo momentu paleido į direktorių tris šūvius. Greit uždarė duris ir įbėgęs į kambarį ėmė šaukti: "Mane peršovė, gelbėkit!". Čia pat krito ant kėdės, o iš jo krūtinės triško kraujas.

Tuojau buvo susijungta su Kaunu ir pranešta tuometiniam finansų ministeriui dr. P. Karveliui, buvusiam jo švogeriui. Jis su chirurgu dr. Kuzma atvažiavo gelbėti. Kad ir greit viskas buvo vykdoma, bet vis vien praėjo keletas valandų kol pasiekė Kauno miesto ligoninę. Čia jam buvo padaryta sunki operacija.

Tas įvykis sujaudino ne tik mokyklos mokytojus bei jos auklėtinius, bet ir visus Dainavos krašto taurius lietuvius. Jie ašarodami meldė Augščiausiojo, kad tik jis pasveiktų.

1924 m. sausio mėn. 4 d. aplankiau jį ligoninėje. Pamatęs mane tik po 5 minučių ėmė kalbėti. Sakėsi, kad jaučiasi gerai ir todėl domėjosi visais mokyklos reikalais, duodamas man kaikurių nurodymų ir patarimų. Aptaręs mokyklos reikalus skundėsi, kad jį labai vargina įvairūs lankytojai, o ypač žurnalistai. Tą dieną jautėsi gerai ir tikėjosi, kad po kokių dviejų savaičių grįž vėl į savo mieląją mokyklą.

Parvažiavęs į Merkinę, sekančią dieną gavau telegramą, kad kun. dr. Juozas Bakšys staiga mirė.

KARDINOLAS SPELLMAN GRĮŽO NAMO

Kardinolas Spellman, New Yorko arkivyskupas, atvyko į Los Angeles, Calif., atlikęs 26,000 mylių kelionę Pacifiko apylinkėje, lankant karines įgulas. Su Spellmanu yra Louis B. Mayer (kairėje) ir kardinolas Francis McIntyre, Los Angeles arkivyskupas. (INS)

TREČIASIS DIDYSIS KARAS NEIŠVENGIAMAS

Laike karo bus sunkiau gauti laikrodį, rašomą mašinėlę, foto ir radio aparatą. Įsigykite dabar pas J. Karvelį 3322 So. Halsted St., Chicago, Ill. Tel. YArds 7-0677. Siunčiame prekes į visus kraštus, taipgi katalogus ir informacijas.

SOPHIE BARCUS
RADIO PROGRAMA
Iš WGES stoties — Banga 1390
PIRMAD ir PENKTAD.
8:45 iki 9:30 val. ryte
ŠEŠTAD. 8:30 iki 9:30 ryte
PIRMADIENIO vak. nuo 7—8 v.
Sekmad. 8:30—9:30 v. r. iš stoties
WOPA — 1490 kil.
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Ill. HEmlock 4-2413

Skaitykite "Draugą"!

Vestuvių nuotraukos
Augštos rūšies fotografijos
Mūsų specialybė
Precin Photo Studio
INC.
EDVARDAS ULIS, sav.
4068 Archer Avenue
Telefonas VIrginia 7-2481

"PASKAMBINKIT PRIESPIET — ATVAŽIUOSIM POPIET"
TELEVIZIJOS, RADIO, PATEFONŲ TAISYMAS
JONAS GRADINSKAS
J. G. Television, 944 W. 35th Pl.
Telefonas FRontier 6-1998
Pas lietuvį — ir gerian ir pigiau!

CONRAD'AS — FOTOGRAFAS
(Lietuvis)

Moderniškai įrengta vieta įvairioms nuotraukoms. Specialybė—vestuvės. Jaunavedžiams duodama puiki ir brangi dovana. Sąžiningas ir gražiai atliktas darbas.

414 WEST 63rd STREET
Tel. ENg. 4-5883 arba ENg. 4-5849

PIGIAI IR SAUGIAI
PERKRAUSTAU
BALDUS
VIETOJE IR IŠ TOLIAU
K. EIDUKONIS
Turiu naują didelį sunkvežimį ir apdraudas
6930 S. Talman, Chicago 29, Ill.
Tel. GRovehill 6-7096

Įsigykite originalų mąstymo lobyną dabar!

Kun. Dr. J. Vaitkevičius, MIC
GYVOJI DVASIA
KETURI TOMAI
Mąstymai kiekvienai metų dienai
Kietai įrišti, viso 2299 pusl.
Kalbą žiūrėjo poetas Jonas Aistis

Religinė Enciklopedia Lietuvių Kalba
Imant kartu visus 4 tomus kainuoja tik 16 dol. Atskiros knygos kaina 5 dol. Užsakymus siųskite:
"DRAUGAS", 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.

LIETUVIŠKA ĮSTAIGA
SAFETY OF YOUR SAVINGS
CRANE Savings & LOAN ASS'N
INSURED UP TO $10,000
3% on SAVINGS
2555 West 47th Str. CHICAGO 32, ILL. LAF. 3-1083
B. R. PIETKIEWICZ PRES.

Get that Sunny Brook smile!

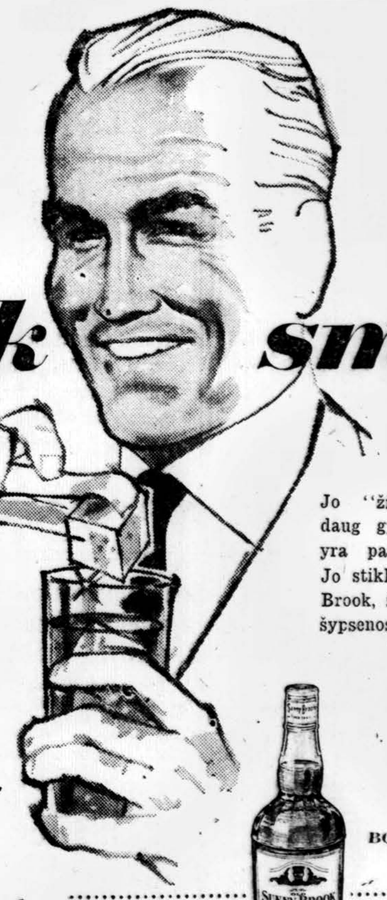

Jo "žinojimas" sutaikia jums daug gyvenimo gerų dalykų; jis yra pasižymėjęs pramonininkas. Jo stikle? Cheerful Old Sunny Brook, žinoma. Tą matome iš jo šypsenos.

enjoy the whiskey that's "Cheerful as its Name"

Also Available BOTTLED IN BOND 100 PROOF

which do you prefer?
KENTUCKY STRAIGHT BOURBON WHISKEY $4.69 4/5 Qt.
KENTUCKY BLENDED WHISKEY $4.30 4/5 Qt.
BOTH 93 PROOF. KENTUCKY BLENDED WHISKEY CONTAINS 65% GRAIN NEUTRAL SPIRITS • THE OLD SUNNY BROOK CO., LOUISVILLE, KY.

1% BONAS EXTRA UŽ SANTAUPAS

Pradedant naujus 1955-tus metus, CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION įsteigia NAUJĄ BONŲ SKYRIŲ. Šiame skyriuje, be mūsų nuolatinio augšto dividendo, taupytojas dar gaus iki 1% extra bonusą. Ypatingai šis skyrius taikomas ir skiriamas vaikams bei jaunuoliams. Bet suaugusieji taip pat yra kviečiami juo pasinaudoti.

Kviečiame tėvus atidaryti bonų sąskaitą savo vaikams pačioje jų jaunystėje. Paaugusius atsiveskite į mūsų raštinę. Supažindinkite juos su taupymo svarba. Tegu jie patys, Jūsų priežiūroje, tvarko savo taupymo reikalus. Tai bus geriausia ateities dovana, kokią galite duoti savo vaikui. Jei norite platesnių informacijų, tai pašaukite arba patys atsilankykite į mūsų raštinę. CHICAGO SAVINGS yra pirmoji taupymo bendrovė visoje pietinėje miesto dalyje, kuri yra atidariusi tokį svarbų taupymo skyrių.

Padėkite taupomus pinigus į šią progresyvę, tvirtą — su viršum 14½ milijonų dolerių — taupymo bendrovę, kurioje visi indėliai yra apdrausti iki $10,000.00... Kur norimi pinigai taupytojams yra išmokami pagal pareikalavimą ir kur be pertraukos duodamas augštas dividendas.

Indėliai padėti iki 15-tos šio mėnesio dienos gaus dividendą už pilną mėnesį.

VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 iki 4 valandos po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 2 val. po pietų.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
6234 So. Western Avenue JOHN PAKEL, Prezidentas Tel.: GRovehill 6-7575

PADĖKIME LIETUVIAMS LENKIJOJE

KUN. MYKOLAS VEMBRĖ, 122 Canton St. Stoughton, Mass.

Praeitais metais vasario pabaigoje gavau iš man nepažįstamo asmens, Piotr R., laišką, kuriame skaitau: "Vaikų laikraštėly 'Eglutė' radau Jūsų antrašą ir įsidrąsinau kreiptis į Jus su dideliu prašymu, ar negalėtumėt man atsiųsti Jūsų išleistą knygą 'Marija kalba pasauliui' ".

Mane nustebino du dalyku: 1) laiškas buvo datuotas: Gdynia, 1953 m. rugs. 27 d., o aš gavau tik 1954 m. vasario pabaigoje. Žinau, kad į Muencheną (Vokietija ir Italija) laiškas pasiekia per 4 dienas; čia gi reikėjo net 5 mėnesių; laiškas rašytas viena rašysena, o vokas — jau kitokia. Žinojau, kad mano giminės jau 1948 metais išvyko į "broliškas respublikas, į Sibirą". 2) Aš nepažinojau jokio Piotr Rolow; pamaniau, gal nori užmegsti ryšį kokia "akis" iš anos pusės uždangos.

Prašytą knygą pasiunčiau; prašydamas suteikti daugiau žinių apie save ir Lenkijos lietuvius.

Po kurio laiko vėl gavau laišką, pranešantį, kad Lenkijoje yra nemaža lietuvių; net turi susitvėrę šokėjų meno ir mokslo ratelius. Laiške prašo prisiųsti lietuvių kalba maldaknygių.

Pasiunčiau tris maldaknyges ir vėl "Marija kalba pasauliui".

Laiške rašytame 1954 metų spalio mėn. 10 dieną, nusiskundžia: "Tikrai malonu, kad neužmirštat mūsų. Laišką gavau ir širdingai dėkoju. Iš Jūsų laiško sprendžiu, kad Jūs vieno mano laiško negavot, aš negavau nė 'Marija kalba pasauliui', nė maldaknygių, apie kurių išsiuntimą minite... Laiškus iš Lietuvos laiks nuo laiko gaunam. Apie lietuvius iš Tolimųjų Rytų jokių žinių nėra. Mūsų asmeninis gyvenimas gana įvairus. Po biskį krutame. Mūsų Suvalkijos lietuvių ansamblis jau gerokai išsilavino ir dažnai išvažiuoja gastrolių Lenkijos gilumon. Pasirodė jau sekančiose vietose: Suvalkuose, Liubline, Elke, Baltstogėje; o taip pat sėkmingai dalyvavo per Varšuvos radijo stotį. Dabar ansamblis ruošiasi aplankyti pajūrio miestus: Elbą, Gdansk, Sopot, Wrzeszcz, Gdynia. Mūsų lietuviškos pradžios mokyklos ir gimnazijos toliau veikia.

"Aš darbuojuos, mokausi, o liuoslaikį sunaudoju piešdamas, dažydamas ir muzikai, nes esu nemažas grožybinio meno mėgėjas...

Ir trečias laiškas, rašytas 1954 metų gruodžio mėn. 4 dieną: "Dovanokite, jeigu paklausiu, ar Jūs pajėgsit įsivaizduoti, kiek džiaugsmo ir susijaudinimo gali sukelti maldaknygė, kurioje gimtąja kalba galima garbinti Viešpatį? Trys maldaknygės! Tai juk didelis dvasinis turtas ir jokios materialės gėrybės negali susilyginti... Prieš porą dienų išsiunčiau Jum Ad. Mickevičiaus 'Pisma wybrano' ir Kraszewskio 'Kunigas'. Atvirukas pieštas ir platinamas Vytauto Šarūno, mūsų jauno veikėjo kultūros ir meno srityje. Norėčiau paklausti, ar Jūs negalėtumėt sučiupti kur nors 'Lietuvių literatūros istorijos' ir 'Lietuvos meno istorijos', ar bent kokių vadovėlių iš tos srities. Tos knygos yra labai reikalingos mūsų gimnazijai, kurią turim susitvėrę Suvalkuose. Niekas jų neturi, ir mokytojai paskaitas ruošia iš visokių senų knygelių..."

Gavęs minėtą laišką ir, nepasitikėdamas savo kaimynais (Daug jų suklaidintų ne tik tikybos, bet ir lietuvybės reikalu) paprašiau panelės A., Worcester, Šv. Vincento ligoninės tarnautojos, kad parinktų savo tarpe aukų minėtam reikalui, nes vien lietuvių tarnautojų yra apie 40 asmenų!

Prašytas knygas ir keletą maldaknygių mėginsiu gauti. Be to rengiuos pasiųsti: Lithuania through the Ages, by Dr. A. Šapoka; Vilnius, by Vizgirda, Lietuvos istoriją, Dr. A. Šapoka, Liet. Kalbos Vadovėlį, dr. Skardžiaus; taipgi 1, 2, 3, 4, tomus Liet. Enciklopedijos, kurią buvo užsiprenumeravęs kun. St. Vembrė. Būtų gera, kad atsirastų kas nors, kas galėtų tęsti L. E. Suvalkų gimnazijai, nes aš pats esu užsirašęs sau ir liet. Saleziečių gimnazijai Italijoje, ir dar norėčiau tęsti kun. St. Vembrės užsakytą Šiaulių gimnazijai; bijaus, kad nebejstengsiu Suvalkų gimnazijai. Geraširdžiai aukotojai pinigus galėtų siųsti man (ir maldaknygėms pirkti) arba tiesiog p. Kapočiui, L. E. leidėjui, pažymint, kad auka — Suvalkų gimnazijai Enciklopediją užprenumeruoti.

Tai rašydamas nenoriu kam nors sutrukdyti jau daromo darbo, o tik pasidalinti žiniomis apie Lenkijos lietuvius ir painformuoti, kas mūsų apylinkėje daroma.

STATYBAI IR NAMŲ PATAISYMAMS PRISTATOME VISOKIŲ RŪŠIŲ MEDŽIAGĄ

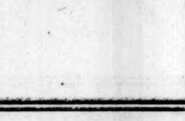

CARR MOODY LUMBER CO.

STASYS LITWINAS, Prez.
3039 So. HALSTED ST.
Tel. Victory 2-1272

APKAINAVIMĄ IR PREKIŲ PRISTATYMĄ TEIKIAME NEMOKAMAI

RAŠTINĖ ATIDARYTA kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro išskyrus šeštadieniais iki 3 val. vakaro

St. Catherines, Ont.

Nauji parapijų komitetai

St. Catherines, Wellando, Port Colborne ir Niagara Falls lietuviai, aptarnaujami vieno ir to paties kunigo, sudaro vieną bendrą lietuvišką Niagaros pusiasalio šeimą, kuri pastaruoju metu savo religinę ir tautinę veiklą labai gražiai koordinuoja.

Visoms kolonijoms išrinkti nauji parapiniai komitetai: St. Catherines — A. Statkevičius, J. Dainora ir P. Skeivalas; Wellande — P. Naiduškevičius, A. Žinaitis ir A. Čepukas; Port Colborne — A. Stankevičius; Niagara Falls — S. Janušonis.

Dramos ratelis

Turėdami du gabius režisorius (B. Simonaitį ir P. Tamulėną), retkarčiais pasirodoma su vaidinimėliais. Pastaruoju metu labai gražiai pasirodė mažieji, Kalėdų eglutės proga pastatydami "Karalaitę Teisutę", suvaidindami Wellande ir St. Catherines. Partijas išpildė R. Ramanauskaitė, V. Žinaitytė, A. Marčiauskaitė, D. Marčiauskaitė, V. Lekavičiūtė, L. Lekavičius, N. Žinaitytė, J. Balsaitė, L. Jonaitytė, I. Čeporiūtė, V. Čeporius ir G. Janušonis.

Didesnieji ruošiasi pastatyti Čiurlionienės "Kuprotą oželį", vieno veiksmo komediją.

Parengimai

Neturint savo salės, dažnai susidaro sunkumų su parengimais. Šiais metais pavyko gauti slovakų salę St. Catharines, kur L. Bendruomenė turės linksmą pobūvį sausio 22 d., o parapija vakarą su vaidinimu vasario 12 d. Šis bus priešužgavėninis pasilinksminimas.

Jau pradedamas planuoti didysis vasaros parengimas, kuris įeis į tradiciją kaip Niiagaros pusiasalio lietuvių susiartinimo šventė.

SPECIALUS NUPIGINIMAS !

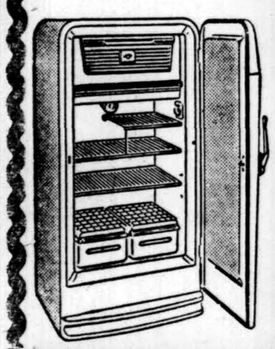

ROOSEVELT FURNITURE COMPANY, INC.
2310 West Roosevelt Road
Telef. SEeley 3-4711

Hide away Bed — Sofa-lova $109.00
SOFA-LOVA ir krėslas .. $169.00
Nauji 1955 modelio Frigidaire šaldytuvai, specialiai nupiginti tik $149.00
Pasinaudokite šiais nupiginimais ir aplankykite LIETUVIŲ KRAUTUVĘ.
Atdara ir sekmadieniais nuo 11 val. dieną iki 5 val. vakaro.

Lai Nauji Metai būna pilni malonaus gyvenimo su naujom ir patogiom namų reikmenim iš Progress Lietuvių Bendrovės Krautuvės!!

Ši mėnesį čia eina inventory ėmimo stako sumažinimo didis išpardavimas Kainos numažintos nuo 25% iki 50% ant geriausių baldų setų, kaurų, pečių, televizijos aparatų, radijų, refrigeratorių, plovyklų, vaikams rakandų ir visų kitų namams reikmenų.

Lengvi išmokėjimai pritaikomi visiems. Lankykitės visi čia.

ERDVIĄ ir PATOGIĄ SENIAUSIĄ LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĘ

PROGRESS FURNITURE CO.

4181-83 ARCHER AVE.
Tel. LAfayette 3-3171
Brighton Parko Kolonijoje

LIETUVIŠKA GASOLINO STOTIS
IR AUTOMOBILIŲ TAISYMAS

5759 So. Western Ave. Tel. REpublic 7-9533

TOWING SERVICE 24 VAL PAROJE

Tel. dieną nuo 6 val. iki 8 val. vak. REpublic 7-9533;
Naktį nuo 8 val. vak. iki 6 val. ryto WAlbrook 5-3220

Shell benzinas. Atliekami generaliniai remontai motorams, stabdžiams, transmisijoms, keičiamos dalys; be to visi lyginimo ir dažymo darbai.

Vakarinėj pamainoj nuo 4 val. p. p. iki 10 val. vak. dirba motorų specialistas DAN BOSCO.

Įmonės savininkai: A. Adomėnas, V. Kozica, V. Paalksnis

TURTAS — $14.5 MILIONŲ, DIVIDENDŲ — ½ MILIONO

Chicagos Savings and Loan Association, esanti 6234 S. Western ave., taip sėkmingai tvarkosi, kad tos bendrovės turtas jau pasiekė $14.5 miliono ir per 1954 m. taupytojams dividendų išmokėjo pusę miliono.

Švenčiant savo veikimo 30 m. sukaktį ši taupymo bendrovė suruošė vaišes. Buvo paimta erdvi Marquette Hall. Joje sutilpo apie 500 svečių, tačiau apie kita tiek negalėjo tilpti. Bendrovės prezidentas Jonas Pakel labai atsiprašo visus svečius, kad saugumo taisyklės kliudė daugiau svečių į salę beįleisti, o ir įėjusiems buvo sunku sutilpti šokių metu, nebuvo įmanoma parodyti planuotąjį demonstruoti filmą. Tačiau dalyviai buvo pavaišinti, gavo dovanėles, o kaikurie gavo stalo įrankių setus, kaip laimikius mėtant kamuolėlį į žuvelių indus. Laimėtojai, kurie nebuvo savo laimikio atsiimti, gaus pranešimus paštu ir galės savo dovanas atsiimti bendrovės patalpose.

PAJIEŠKOJIMAS

Neseniai pabėgęs iš "rojaus" pajieško giminių, draugų bei pažįstamų. Justinas Stasiūnaitis, kilęs iš Palsio II km. Raseinių aps., 1944 m. gyvenęs Kaune — Žaliakalnis. Jo žmona Ksavera Gaspariūnaitė-Stasiūnienė, kilusi iš Paystrio km., Panevėžio apsk., kuri kartu pajieško brolio Jurgio, brolių Petro ir Juozo Gasparūnų, kilusių iš Paystrio km., Panevėžio aps. Amerikon juodu atvyko prieš I-mą pasaulinį karą. Žinias suteiks J. Bernotas, 4434 So. Talman Ave., Chicago 32, Ill.

Tikrai verta pamatyti ir įsigyti

CHICAGOS LIETUVIŲ METRAŠTĮ

Čia aprašomos įstaigos, spauda, meno kolektyvai, organizacijos, klubai, finansinės įstaigos ir t. t.

400 vertingų nuotrauku, patraukia visu akį ir padaro jį tikrai maloniu leidiniu.

243 puslapiai, didelio formato, kaina $3.50.

Užsakymus adresuokite:

DRAUGAS

2334 So. Oakley Ave.

CHICAGO 8, ILL.

SAUGUS BALDŲ PERKRAUSTYMAS

IŠ ARTI IR TOLI

Naujas 1955 specialus didelis sunkvežimis su pilna apdrauda. Pigus ir sąžiningas patarnavimas.

Šaukite:
R. ŠERĖNAS
4546 S. Wood St., Chicago 9, Ill. Tel. VI. 7-2972

PIRKITE APSAUGOS BONUS.

NARIAI LIETUVIŲ TAUP. IR SKOLINIMO B-VIŲ LYGOS, KURIOSE

Kiekvieno Santaupos Apdraustos Iki $10,000.00
—IR—
Paskolos Duodamos Namų Įsigijimui
Lengvomis Sąlygomis

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6234 S. Western Ave. Chicago 36, Ill.

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 W. 47th St. Chicago 32, Ill.

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 So. Halsted Street Chicago 8, Ill.

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 S. 49th Ct. Cicero 50, Ill.

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 S. Halsted St. Chicago 8, Ill.

Perskaitę dien. "Draugą", duokite jį kitiems.

BUILDING & REMODELING

NAMŲ STATYBA

Įvairūs pataisymai ir pardavimas

Jei norite pirkti ar užsakyti namą, kuris būtų gerai išplanuotas, patogus, gražus ir pigus, pirkite ar užsakykite pas

V. ŠIMKŲ

Susitarti šaukit REliance 5-8202
nuo 5 val. p. p. kasdien ir sekmadieniais nuo 10—4 val.
Adresas: 4645 So. Keating Ave.
CHICAGO 32, ILL.

KONTRAKTORIUS
STANDARD BUILDERS, INC.
726 W. 18 St. Chicago 16

A. Gintneris, pirmininkas
V. Petrauskas, statybos vedėjas
CH 3-1535

Lietuvių Statybos Bendrovė stato namus pardavimui, pagal užsakymus ir atlieka remonto darbus

ĮSIGYKITE DABAR !

NAUJAUSIOS KNYGOS

TIPELIS

PULGIO ANDRIUŠIO

humoristinis romanas iš Kauno gyvenimo. Nepaprastai nuotaikinga ir idomi knyga. 240 psl., įrišta į kietus viršelius.

Kaina $3.00

DAIKTAI IR NUORŪKOS
Leonardo Žitkevičiaus

lyrinės ironijos. Pirmoji šio žanro knyga lietuvių literatūroj.

Kaina $1.00

Užsakymus siųskite:

DRAUGAS

2334 So. Oakley Ave.

CHICAGO 8, ILL.

Ar jau turite įsigiję vadovėlį—

KAIP PASIRUOŠTI J.A.V. PILIETYBEI

Jei neturite, pasiskubinkite įsigyti, nes jau baigiama parduoti laida. Tekstą peržiūrėjo teisėjas **Alfonse F. Wells.** Spaudai parengė **Pr. Šulaitis.** Anglų ir lietuvių kalbomis patiekti klausimai ir atsakymai, kuriuos klausinėja teisėjai per pilietybės egzaminus.

Vienas iš daugelio išlaikiusių pilietybės egzaminus, rašo:

"Patyriau, kad geriausia Amerikos pilietybei gauti medžiaga yra Prano Šulaičio paruoštoj knygelėj **"Kaip pasiruošti J.A.V. pilietybei".** Iš šios knygelės pasiruošiau ir gerai išlaikiau pilietybės egzaminus. Todėl rekomenduoju visiems būtinai pilietybės egzaminams tą vadovėlį įsigyti. 1954.9.5. Chicago. **Algirdas B."**

Leidinio kaina 60 centų.

Pinigus su užsakymais siųsti: "Draugas" 2334 So. Oakley Ave. Chicago 8, Ill.

CLASSIFIED AND HELP WANTED ADS

★ "DRAUGAS" AGENCY ★
55 East Washington Street
Tel. DEarborn 2-2434

2334 South Oakley Avenue
Tel. VIrginia 7-6640; 7-6641

HELP WANTED — MOTERYS

GENERAL HOUSEWORK
Plain Cooking. Ironing.
School children. Stay. Own Room. Reference.
Winnetka 6-4599
Call after 6 P.M.

HELP WANTED — VYRAI

JANITOR

Age limit up to 58 years. Must be in good health.

Able to work steady.

Hours: 7:45 A. M. to 5:30 P. M.

47 hour week. Time and a half over 40 hours. 5 day week. Paid vacation.

Apply at

NATIONAL SUPPLY SERVICE
231 So. Green St.
3rd Floor

PROGOS — OPPORTUNITIES

GROCERY IR MĖSOS KRAUTUVĖ. Šaldytas maistas, daržovės, kepsniai. Švarios prekės. 4 kamb. butas užpakaly. Įsteigta prieš 30 metų. Gerai einąs biznis. Prieinama kaina. Tel. CHesapeake 3-4799.

TAVERNA IR MŪR. NAMAS

Gerai einąs biznis. Gerai įrengtas. "Kold-draft" šaldytuvas. 6 kamb. užpakaly. Plieninės veneciškos užuolaidos. Pilnas rūsys. Karštu vandeniu apšild. 2 automob. gar.

2614 W. 69th St.
GRovehill 6-9862

RESTAURANT — CAFETERIA. **Savininkas turi skubiai parduoti,** gražų prieš 5 m. įsteigtą, gerai einantį biznį. Nepaprastai gerai įrengtas. 50 vietų. Biznio rajone. Įmokėti $4,000, išsimokėjimo sąlygos. Uždara sekm. Pietryčių miesto daly. Šaukite savininką — DRexel 3-8542, šiokiadieniais, sekmad. BOulevard 8-2132.

TAVERNA — LIKERIŲ PARDUOTUVĖ.

Savininkas apleidžia miestą, priverstas atpigintai parduoti. 21 metus veikianti prekyba. Televizija, Electric Draw Box. 2 t. Box, 2 Electric alaus bonkų Box. Priims tinkamą siūlymą.
550-52 W. 63 St.
Telefonuokit savininkui — ENglewood 4-9342.

IŠNUOMUOJAMA

IŠNUOM. 4 KAMB. BUTAS. Pečiais apšild. $30 į mėn.
SEeley 3-3059

FOR RENT—3 STORES. Modern bldg. just completed. All steel construction. Beautiful canopy, parking lot, black top. One store 23x70 ft., 2 wash rooms. One store 17x65, both can be conbined. One store 20x65. All heavy electric wiring. N. E. corner 79th & St. Louis. Suitalbe for restaurant, bakery, dry cleaners, real estate and insurance. For information call PETER J. ELLIS, REpublic 7-4410.

JIEŠKO NUOMUOTI

NAKTIMIS dirbančiai (vienai) moteriai skubiai reikalingas kambarys. Rašyti DRAUGAS, Box 9310, 2334 S. Oakley Ave., Chicago 8, Ill.

MISCELLANEOUS
Įvairūs Dalykai

LIETUVIŠKA APDRAUDŲ AGENTŪRA

Gyvybės, ligoninės, automobilių, baldų, namų ir visos kitos apdraudos — asmenims, profesionalams ir biznio įstaigoms. Laisvas pasirinkimas kompanijos ir apdraudos rūšies. Nemokamas patarnavimas ir informacija. Valstybės patvirtintos kainos. Smulkesniai informacijai gauti skambinkite, rašykite, užeikite:

Jonas KIRVAITIS
INTERSTATE INSURANCE AGENCY
5900 S. Ashland Ave., Chicago 36, Ill.
Tel. WAlbrook 5-5671

Agentų ir brokerių dėmesiui!

Prieš drausdami kitur pasiteiraukite. Pirmaeilės kompanijos — augščiausi komisai. Savi pas savus!

Perskaitę "Draugą", duokite kitiems!

REAL ESTATE

JEIGU ieškot **pirkti namų, biznių,** sklypų, ūkių, arba norit ką **parduoti,** atsiminkit, jog mielai ir sąžiningai patarnauja

P. LEONAS
REAL ESTATE
2444 W. 63rd St. Antras augštas.
PR. 8-0097

Prieš pirkdami ar parduodami namus, biznius, sklypus ar ūkius atlankykite mus.

KUTRA-NORKUS REALTY
Real Estate-Insurance
2405 West 51 St.
PRospect 6-7238
PRospect 8-3579 (vak. ir sekmad.)

Didelis namų, biznių, apartamentų, sklypų pasirinkimas. Sudarome morgičius, paskolas, nuosavybių dokumentus. Nemokamai teikiame informacijas ir patarimus. Teirautis pas,

Z. UMBRAŽŪNAS
F. H. HALVORSEN CO.
3145 W. 63rd St.
Tel. HEmlock 4-4300
Residence POrtsmouth 7-2009.

MARQUETTE PARKE prie Maria Highschool. 6 kambariai, karšto vandens šildymas, gazu sodelis, 2-jų mašinų garažas, $13,500. Įmokėti tik $4,000. Tolimesni mokėjimai mažesni negu nuoma. Šaukite Z. UMBRAŽŪNAS, HEmlock 4-4300 ar POrtsmouth 7-2009. F. H. Halvorsen Co.

Kas, perkant arba parduodant namus, norite sąžiningo ir lietuviškai nuoširdaus patarnavimo kreipkitės į

VENTA REAL ESTATE
4409 S. Fairfield Ave.
Tel. LAfayette 3-3881

Turime didelį pasirinkimą namų ir biznių įvairiose miesto dalyse.

NEPAPRASTA PROGA. 19 apartamentų ir krautuvė dideliame puikiame mūro pastate, labai gerai užlaikytame. 6 mūro garažai, didelis kiemas. Nauji šaldytuvai, virtuvės. Metinės pajamos siekia $20,000. Geroje vietoje. Liga verčia parduoti. Įmokėti tik $25,000 ar $30,000. Labai geras morgičius balansui. Šaukite Z. UMBRAŽŪNAS, HEmlock 4-4300 ar POrtsmouth 7-2009. F. H. Halvorsen Co.

P. STANKOVIČIUS
REAL EST. ir INSUR. BROKERIS
LIETUVIŲ AUDITORIJA
3133 So. Halsted St,
Ph. DAnube 6-2782
namų YArds 7-6818

Padeda pirkti - parduoti namus, ūkius, biznius. Parūpina paskolas, draudimus ir daro vertimus. Tvarko imigracijos dokumentus. Ofisas atdaras 9—12 ir 4—7.

5608 S. HALSTED ST.

Pardavimui 3-jų augštų mūrinis namas. 1-me augšte krautuvė, 2-me augšte 5 didelių kamb. butas, 3-me augšte du apstatyti butai (3 ir 2½ kamb.). Garu apšild. Pilnas rūsys. Didelis 2-jų autom. mūrinis garažas. Geros pajamos. Dėl informacijų kreiptis pas savininką — Alex Tamalunas, TOwnhall 3-9571.

MARQUETTE PARKE: Gražus mūro pastatas, geroje vietoje, 2 dideli butai, 2 mašinų garažas, centralinis šildymas. Tuojau galima užimti. Pasiderėjus gal eis už $22,950. Įmokėti gal užteks tik $5,000. Šaukite Z. UMBRAŽŪNAS, HEmlock 4-4300 ar POrtsmouth 7-2009. F. H. Halvorsen Co.

MARQUETTE PARKE

Gražus deluxe 2½ m. senumo mūrinis namas. 2-jų augštų (3 butai). Apžiūrėti galima tik susitarus. Kreiptis 2612 W. 69th St. PRospect 6-4600.

YPATINGA PROGA BRIGHTON PARKE. 4 butų mūr. — 1—5, 2 po 4 ir 1—2 kamb. Šviesūs iš visų pusių. Geros pajamos. 2-jų automob. gar. Turi būti tuojau parduotas. Kaina tiktai $20,500.

GAGE PARKE. Du mediniai namai. 6 butai (3 po 5, 2 po 4, 1—3 kamb.). Dvigubas sklypas. $260 pajamų, mėn. Mažos išlaidos. Kaina $19,700.

Prie Damen ir 55-os. 2-jų butų mūrinis (2 po 5). Centrinis aliejum šildymas. Naujas pečius. $85.00 nuomos ir savininkui butas. Kaina sumažinta — $18,000.

BRIDGEPORTE 908 W. 36th St. Medinis, 4 ir 7 kamb. namas. Šiltu vandeniu — aliejum šildomas. 2-jų automob. gar. Galima paversti į pelningą "roominghouse". Kaina $10,800. Įmokėti $2,500.

KUTRA NORKUS REALTY
2405 W. 51st St.
PRospect 6-7238 arba
PRospect 8-3579
Atdara sekmad. nuo 1 iki 4 popiet

DĖMESIO!

TELEVIZIJOS
Ir Radio Aparatų Taisymas
Sąžiningas ir Garantuotas Darbas
DARBO VALANDOS: 6 v.v.—10 v.v.
Šeštadieniais: 8 v. ryto — 8 v. vak.
M. RIMKUS, 4517 S. Sawyer St.
Telef. Virginia 7-0087, jei neatsako
Šaukite VI. 7-3037

Skelbkitės "Draugė" !

Remkite dien. Draugą!

CHICAGOS ŽINIOS

Atomo spindulių įtaka į prieauglį

Chicagoje ir apylinkėse pravedami stambūs tyrinėjimai, kaip atominiai spinduliai veikia į prieauglį. Ligšioliniai tyrinėjimai mokslininkams atskleidė, kad atominiai spinduliai palieka ilgai tveriančius genetinius padarinius. Northwestern universitete prof. G. H. Mickey šias problemas tiria panaudodamas apie ketvirtį milionų musių. Argonne Nacionalinėje laboratorijoje Lemonte, netoli Chicagos, prof. H. Vogel nuo 1951 m. atominiais spinduliais švytina 15,000 pelių. Jis praneša atradęs, kad net mažos dozės neutroninių spindulių padarė peles nevaisingomis. Platūs tyrimai pravedami Chicagos universitete: prof. R. E. Zirklę bombarduoja vienos celės amfibinius gyvius augštos įtampos protonais ir stebi to vyksmo įtaką į jų dauginimąsi. Argonne Vėžio Tyrimų ligoninėje dr. O. Jacobson tiria leukemiją, kuri gali atsirasti nuo atominių spindulių veikimo į organizmą. Tie atominiai tyrimai daromi su mažais gyviais, kurie daug greičiau veisiasi ir daug greičiau atsiskleidžia atominių spindulių veikimas į jų prieauglį.

Ką chicagiečiai užmiršta

Miesto tramvajuose, autobusuose, iškeltuose ir požeminiuose traukiniuose Chicagoje keleiviai per mėnesį užmiršta nuo 6,000 iki 9,000 dalykų. Tarp tokių atrastų daiktų pasitaiko: dirbtinių vyriškų plaukų plikei slėpti, keptų visčiukų, degtinės butelių, rankinukų (kurių viename rasta kramtomojo ir uostomojo tabako bei rusiškas skustuvas). Atrasta tramvajuje net automobilio ašis, dviratis, o jau drabužių, lietsargių ir lagaminų atrandama apsčiai. Rastieji daiktai saugomi mėnesį, brangesni ir ilgiau. Jei niekas neatsišaukia, atiduodama radėjui.

Mažiau žmogžudysčių ir prievartos veiksmų

Chicagoje 1954 metais įvyko 54,826 policijos užregistruoti nusikaltimai, taigi — 39 mažiau, kaip 1953 m. Tarp sumažėjusių nusikaltimų buvo žmogžudystės — 248 (o 1953 m. jų buvo 265) ir prievartavimai — 248 (gi 1953 m. — 264). Plėšimai ir įsilaužimai gerokai padidėjo: plėšimų buvo 7,984, įsilaužimų — 15,805. Daugiausiai nusikaltimų buvo Wabash policijos nuovadoje, antroje vietoje — Hyde Park.

Gerai pavaizduoja indėnų gyvenimą

Collier's Magazine skelbia, kad Chicagos Gamtos Istorijos muzėjus turi geriausius eksponatus Šiaurinės Amerikos indėnų gyvenimui pavaizduoti. Net keturios salės pripildytos vertingų eksponatų. Muzėjuje kasdien 2 val. p. p. būna aiškintojas, kurs vedžioja atėjusius pasižiūrėti žmones. Šeštadieniais tokie aiškinamieji eksponatų apžiūrėjimai būna 2 val. 30 min.

Olis nori nuleisti ežerą

Sanitarinio distrikto prezidentas Olis išskrido į Washingtoną pasitarti su kongreso vadais, siekdamas, kad greičiau būtų duotas leidimas iš Michigan ežero vandenį nuleisti į Illinois upes ir kanalus.

$4 milionai mokykloms

Netoli Chicagos esančiame Joliet mieste gyventojai nubalsavo užtraukti paskolą mokyklų statybai. Tam reikalui bus parduota bonų už $4,766,000.

$300 dovanų nuo nepažįstamo

Cecil Mayers, 22 m. amžiaus, netoli Čikagos pasiprašė pravažiuojančios mašinos pavėžėti. Jį paėmė į savo automobilį gražiai apsirengęs vyras, apie 38 m. amžiaus. Bevažiuojant tas vyras ir klausia Cecilį:

— Ar tu tiki į Dievo gerumą?

— Taip, tikiu, — atsakė šis.

— Ar pildai tikėjimo nuostatus?

— Pildau kiek tik galėdamas geriau.

— Ar tau reikia pinigų?

— Šiek tiek jų dar galėčiau suvartoti.

Ir tada tas automobilistas padavė jam saują pinigų, tardamas:

— Išlaikyki savo tikėjimą į Dievą.

Tiria skiepytųjų kraują

Chicagos laboratorijose vyksta didelio masto tyrimai — ko verti prof. Salk išrastieji skiepai prieš polijo ligą. Chicagos universiteto mikrologijos skyrius drauge su Illinois Viešosios Sveikatos departamentu tikrina kraują, gautą iš tų vaikų, kurių net 440,000 pernai buvo įskiepyta Illinois ir Wisconsin valstybėse. Tyrimų duomenys paaiškės vėliau.

Komunistams nesiseka tarp negrų

Chicagos negrų vadai pareiškė, kad komunistai daro pastangų laimėti savo sekėjų tarp negrų, ypač neturtingiausiuose rajonuose. Raudonieji čia laiko prakalbas skersgatviuose, parkuose, tačiau jų pastangos nesėkmingos, nes negrai yra pamėgę šią šalį ir jos tvarką ir nieko gero iš komunistų nesitiki.

Keliavimas lėktuvais gan saugus

Amerikiečių spauda Chicagoje skelbia statistinius davinius, kad 1953 metais kiekvienam keleivio praskristų 100 milionų mylių būna .08 mirtinos nelaimės, tuo gi tarpu traukiniuose kiekvienam 100,000,000 keleivinių mylių mirtinų nelaimių būna dvigubai daugiau.

Sudegė atletas ir jo žmona

Loren Leland Lewis, dar Northwestern universitete bebūdamas pagarsėjęs atletas, žuvo gaisre Northwestern universitete. Jo lavonas buvo rastas koridoriuje tarp gyvenamojo kambario ir miegamojo, kur buvo jo žmona. Manoma, kad jis bandė išgelbėti savo žmoną, bet abu užklupo mirtis.

Saugokimės pavojų

Chicago Motor Club perspėja visus pėsčiuosius, kad būtų labai atsargūs žiemos metu, nes keliai būna slidesni, automobilių langai būna daugiau ar mažiau aptraukti ir matomumas mažesnis; susidaro daugiau pavojų būti sužeistiems ar suvažinėtiems.

Naujas kalėjimo viršininkas

Kai Cook apskrities kalėjime buvo susekta narkotikų ir alkoholinių gėrimų slaptas gabenimas kaliniams, nuo pareigų buvo atleistas kalėjimo viršininkas Ph. Scanlan ir į jo vietą paskirtas Irvin Blazek.

Plėšikas padegė 2 namu

Beverly rajone plėšikas apgrobęs du namu juos padegė. Buvo bebandąs tai padaryti ir su trečiuoju, tačiau šuo jam sutrukdė. Policija atkakliai jieško to žiauraus piktadario.

KĄ TURI ŽINOTI LIETUVIS APIE BENDRUOMENĘ

Amerikos Lietuvių Bendruomenės Taryba yra vyriausias bendruomenės organas, kurio tiesioginis ir pagrindinis uždavinys rūpintis Amerikos lietuvių tautiniais reikalais. Tarybos nariai renkami visų lietuvių slaptu balsavimu 3 metams. Į Tarybą lietuviai renka 27 narius. Balsavimo teisę turi kiekvienas JAV lietuvis, ne jaunesnis kaip 18 metų amžiaus. Tik tie lietuviai, kurie kenkia lietuvių tautai arba priešingai Lietuvos nepriklausomybei, arba pritaria Lietuvos okupacijai, arba nelojalūs JAV santvarkai, arba kenkia Jungtinėms Valstybėms, — neturi balsavimo teisės.

Bendruomenės tarybos nario kandidatu gali būti kiekvienas lietuvis, ne jaunesnis kaip 25 metų amžiaus, sumokėjęs už paskutinį pusmetį tautinio solidarumo įnašus.

Atskirose lietuvių kolonijose tarybos rinkimus vykdo vietos rinkimų komisija. Kandidatai į tarybą negali būti komisijų nariais. Visi lietuviai prieš rinkimus įsirašo į balsuotojų sąrašą. Įsirašyti gali ir balsavimo dieną, sumokėdami bent už pusmetį solidarumo įnašus.

Ne mažiau kaip 10 balsuotojų gali pasiūlyti į tarybos narius kandidatų sąrašą. Jame negali būti daugiau kaip 27 kandidatai. Siūlytojas turi teisę pasirašyti tik vieną kandidatų sąrašą.

Visose Jungtinėse Valstybėse balsavimas vyksta vieną dieną nuo ryto 9 val. iki vakaro 9 val. Esant reikalui rinkimų komisija gali rinkimus pratęsti dar vieną dieną.

Balsuoti yra ne tik lietuvio pareiga bet ir tautinė garbė. Balsuoti galima tik pačiam balsuotojui. Negalima įgalioti kitą, kad pabalsuotų. Balsavimo kortelėje yra kandidatų sąrašas. Balsuotojas, gavęs balsavimo kortelę, paženklina tuos kandidatus, kuriuos jis balsuoja į tarybos narius. Jis turi teisę tuo būdu paženklinti kortelėje ne daugiau kaip 27 kandidatus.

Balsuotojas dėl ligos, didesnio nuotolio nuo balsavimo patalpos ar dėl kitų svarbių priežasčių numatas negalėsiąs balsavimo dieną nuvykti pabalsuoti, gali balsuoti paštu. Tuo reikalu paprašo rinkimų komisiją atsiųsti jam balsavimo kortelę ir voką. Toks prašymas turi būti pasiųstas tokiu laiko apskaičiavimu, kad balsavimo kortelė ir vokas balsuotoją dar spėtų pasiekti ne vėliau kaip balsavimo dieną.

Balsuodamas paštu balsuotojas, balsavimo kortelėje atžymėjęs ne daugiau kaip 27 kandidatus, ją deda į balsavimo voką, ji užlipina ir deda į kitą voką, kurį adresuoja Vyr. Rinkimų Komisijai, 64-14-56 Rd. Maspeth 78, N. Y., pažymėdamas savo kaip siuntėjo adresą. Balsavimo laiškas turi būti išsiųstas ne vėliau kaip balsavimo dieną.

Kiekvienas balsuotojas gali skųstis Bendruomenės Garbės Teismui: 1. dėl neteisėtai prileistų balsuoti ar neprileistų balsuoti per 3 dienas nuo balsavimo dienos; 2. dėl neteisėtai atmesto kandidato ar viso kandidatų sąrašo per 3 dienas nuo atmetimo pranešimo gavimo; 3. dėl neteisėtai įtrauktų į kandidatų sąrašą per 3 dienas nuo balsavimo dienos ir 5. dėl Vyr. Rinkimų Komisijos neteisėtų veiksmų per 3 dienas nuo jų vykdymo dienos.

Skundai duodami per Vyr. Rinkimų Komisiją, kuri su savo paaiškinimu juos pateikia Bendruomenės Garbės teismui. Garbės Teismo Sprendimas galutinis.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Sumanus vertėjas

Vieno tarptautinio komunistų kongreso Maskvoje metu į susirinkusius prabilo Japonijos raudonųjų atstovas. Jis kalbėjo lygiai valandą laiko ir savo gimtąja kalba. Jam baigus kalbėti, Kominterno prezidiumas dairėsi vertėjo, nes viskas turi būti aišku ir maskoliams. Kur bus nebuvęs atsirado vienas ir pasišovė patarnauti susirūpinusiems diktatoriams. Jis išvertė draugo japono kalbą taip pat lygiai per valandą laiko. Aišku, visi plojo ir buvo patenkinti. Vėliau tas tariamasis vertėjas, paklaustas vieno bičiulio, kada jis suspėjęs išmokti svetimą ir gana sunkią kalbą, nes ligi šiol nemokėjęs, atsakė: "Neturiu jokio supratimo apie japonų kalbą ir nemoku nė vieno žodžio, tačiau žinau, ką tas japonas turėjo pasakyti". Tikrai, komunistų plepalus tokiu būdu galima labai lengvai versti iš betkokios kalbos.

Kinijoj 582 milionai gyventojų

Pagaliau Kinijos statistikos biuras paskelbė 1953 m. birželio 30 d. pravesto visuotinio gyventojų surašymo davinius. Surašyta buvę 574,205,940 gyventojų. Be to, dar esą 8,397,477 tose nuošaliose srityse, kur surašymo nebuvo.

Iš viso pasaulyje kinų esą 601,939,035. Mat, dar 7,592,298 esą Formozoje ir 11,743,320 emigracijoje.

Surašymo metu rasta 3,384 kinai turį virš 100 metų, o vienas net 155 metų.

Iš miestų didžiausi yra: Šanchajus su 6,204,417 gyv. ir Peiping — 2,768,149.

PROF. MYKOLO BIRŽIŠKOS

Lietuvių tautos kelias

II DALIS

245 pusl. Kaina $3.00

Galima gauti "DRAUGO" Administracijoje

2334 So. Oakley Ave.

Pirkit Apsaugos Bonus!

A. † A.

PRANCIŠKA STUGLIS
(pagal tėvus Slabada)

Gyv. 4328 S. Maplewood Ave.

Mirė saus. 15 d., 1955 m., 1:10 val. popiet, sulaukusi pusamžiaus.

Gimė Lietuvoje. Kilo iš Švenčionių parap., Aucino kaimo.

Amerikoje išgyveno 28 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime — mylimas vyras Vincentas, 4 dukterys: Harriet Baltaragis, žentas Juozapas, Adeline Smith, žentas William, Irene Gasper, Richard, ir Mary, 3 anūkai ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų. Lietuvoje pasiliko brolis ir sesuo.

Priklausė prie Tretininkų ir Maldos Apaštalystės Draugijų.

Kūnas pašarvotas John F. Eudeikio koplyčioje, 4330 South California Ave. Laidotuvės įvyks trečiad., sausio 19 d. Iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėta į Nekalto Prasid. Panelės Švč. parap. bažnyčią, kurioj įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: vyras, dukterys, žentai ir anūkai.

Prašome nesiųsti gėlių.

Laid. direkt. John F. Eudeikis, tel. LA 3-0440.

DON KAMILIAUS MAŽASIS PASAULIS

Sulietunintą A. Sabaliausko. 325 psl.

Kaina $2.50

Užsakymus ir pinigus siųskit:

DRAUGAS

2334 So. Oakley Ave.

CHICAGO 8, ILL.

MOVING

A. BENIULIS atlieka įvairius perkraustymus ir pervežimus iš tolinų ir artimų atstumų.

Telef. SE. 3-2146

arba BI. 7-7075

1885 CANALPORT

Skaitykite "Draugą"!

A. A.

PRANCIŠKUS ZAKARAUSKAS

Gyveno 1801 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Tel. OLympic 2-4636

Mirė sausio 16 d., 1955 m., 7:20 val. vak., sulaukęs pusės amžiaus. Gimė Lietuvoje; kilo iš Suvalkų apskr., Pakuonio parap., Bučkiemių km. Amerikoje išgyveno 50 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Konstancija (Gervaitė), sūnus kunigas Antanas, du broliai: Mykolas ir jo sūnus Mykolas; Juozapas ir jo šeima; 3 pusbroliai: Albinas Zakarauskas su šeima, Antanas Zakarauskas ir jo žmona, ir Edvardas Zakarauskas su šeima; 3 pussesers: Kotryna Česlauskienė ir duktė Jieva, M. Oshatskienė ir jos šeima, Agota Vyšniauskienė, jos vyras ir duktė Elena; pusbrolio žmona Konstancija Miekienė su šeima, ir kun. Alfonsas Micka, MIC., Magdelena Miekienė su šeima ir Magdelena Davidonienė su šeima, kiti giminės, draugai ir pažįstami. Lietuvoje liko broliai: Povilas, Antanas ir Kazimieras ir sesuo Ona.

Priklausė Šv. Vardo Draugijai ir Keistučio Pašalp. Klubui.

Kūnas pašarvotas Antano Petkaus koplyčioje, 1410 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, sausio 20 d., iš koplyčios 9:30 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Antano parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse. **Gėlių prašome nesiųsti.**

Laidotuvių direktorius Antanas Petkus. Tel. TOwnhall 3-2109

PIRKITE TIESIOG NUO MR. NELSON

— savininko —

St. Casimir Monument Company

3914 West 111th Street

Vienas blokas nuo kapinių. Didžiausias paminklams planų pasirinkimas mieste

Telef. CEdarcrest 3-6335

LINKSMIAU

Nedaug jam darbo

Malenkovas giriasi turįs labai gerą šunį.

— Jis kanda net mano draugus...

— Nedaug jam tenka kąsti,—pastebi Molotovas.

Nebetarnauja paskirčiai

Hanoverio parlamente buvo svarstomas kurortų klausimas. Kadangi nemaža dalis kurortų buvo iš dalies ar net visiškai užleisti tremtiniams iš rytų, tai vienas atstovas savo kalboje pastebėjo:

— Taigi, mano ponai, tenka priminti, kad 42% lovų netarnauja savo paskirčiai...

— Kaip tai netarnauja paskirčiai? — šūktelėjo vienas parlamentarų. — O kas gi dabar su lovomis daroma?

Uždarbis

Kas antra diena kunigas katekizuoja bažnyčioje vaikus ir kai kuris vaikas geriausia atsakydavo, kunigas visada duodavo jam litą.

Vieną tokią dieną kunigas atėjęs, klausia, kas reikia labiausia mylėti? Vienas vaikas atsako tėvą, kitas — motiną, trečias — tėvynę ir t. t.

— Visų gerai atsakyta, — pastebėjo kunigas, — tik neteisingai.

Tuomet vienas vaikas sako:

— Viešpatį mūsų Jėzų Kristų.

— Gerai, vaikeli! tu pelnei litą! O kaip tavo vardas ir pavardė?

— Ieikas Kacas.

— Tai tu žydas! Kodėl gi tu lankai katalikų tikybos pamokas?

— Aš girdėjau, kad čia galima uždirbti litas.

STAIGMENA! STAIGMENA!

VISŲ MOTERŲ DĖMESIUI!!!

Ką tik išėjo iš spaudos V. Andriukaitytės knyga apie rengimąsi kosmetiką ir gražaus elgesio meną

Jaunai Inteligentei

Ši knyga bus tikrai naudinga ne tik jūsų dukroms, bet ir jums pačioms. Knygos kaina tik $1.25.

Užsakymus su pinigais siųskite:

"DRAUGAS"

2334 So. Oakley Ave.

CHICAGO 8, ILL.

GUŽAUSKŲ

BEVERLY HILLS GĖLINYČIA

Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvių ir kitų papuošimų.

2443 WEST 63RD STREET

Tel. PRospect 8-0833 ir PR 8-0831

Abi bailios

— Žinai, ponia, mano tarnaitė taip baili, taip bijo vagių, kad net dienos metu laiko užrakinusi duris.

— Mąnoji dar bailesnė. Ji taip bijo vagių, kad nakčiai pasikviečia į virtuvę policininką...

Rūpestinga ir pigiai taisau

TELEVIZIJOS APARATUS

Garantuoja darbą ir dalis

J. MIGLINAS

Tel. HUmbold 6-1038

GĖLIŲ KRAUTUVĖ —

PEOPLES FLORIST

• Skintos gėlės • Vestuviniai bukietai • Laidotuvių vainikai. Moderniškai atliekame visus užsakymus.

H. ir O. HOMKO, savininkai

Kalbame lietuviškai

1850 West 47th St.

Telef. LAfayette 3-1786

STEPONAS C. LACKAWICZ

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

TRYS KOPLYČIOS:

2424 W. 69th St. — REpublic 7-1213

2314 W. 23rd Pl. ..... — VIrginia 7-6672

10756 S. Michigan Ave. ..... — PUllman 5-1270

ANTHONY B. PETKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 SO. WESTERN AVE. — CHICAGO, ILL.

1410 SO. 50th AVE. — CICERO, ILL.

GRovehill 6-2345

TOwnhall 3-2109

JOHN F. EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

4605-07 South Hermitage Avenue

Tel. YArds 7-1741-2 ir BIshop 7-9481

4330-34 South California Avenue

Telefonas LAfayette 3-0440

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

LIŪDĖSIO VALANDOJ

Šaukite

MAŽEIKA & EVANS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

6845 S. Western Ave. 3 atskiros air-Cond. koplyčios

REpublic 7-8600 — 7-8601 Automobiliams vieta

Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse; gausime koplyčią arčiau jūsų namų.

ŠEKANTIEJI YRA NARIAI CHICAGOS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

Ambulansų patarnavimas yra teikiamas dieną ir naktį. Reikale šaukite mus.

Mes turime koplyčias visose Chicagos ir Roselando dalyse ir tuojaus patarnaujam.

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVE. — Tel. YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS

659 West 18th STREET — Tel. SEeley 3-5711

ALFREDAS VANCE

177 WOODSIDE Rd., Riverside, Ill. — Tel. OLympic 2-5245

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET — Telephone YArds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE. — Tel. COmmodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. — Tel. YArds 7-1138—1139

PETRAS BIELIŪNAS

4348 S. CALIFORNIA AVE. — LAfayette 3-3572

LEONARDAS A. EŽERSKIS

646 WEST 46th STREET — Tel. YArds 7-0781

VASAITIS — BUTKUS

1446 SO. 50th AVE., CICERO 50, ILL. Tel. OLympic 2-1003

× **Rožių valsas Vasario 16 d. gimnazijai.** Inžinierių ir architektų sąjungos Chicagos skyrius šeštadienį Marine salėje surengė pasisekusį balių. Suplaukė daugiau kaip 700 rinktinės publikos. Prie daugybės stalų vyko vaišės ir draugiški pasikalbėjimai tarp pažįstamų. Inžinierių ir architektų žmonos suaukojo paruoštų valgių ir bufetas sudarė gryną pelną. Šokiams griežė Br. Jonušo orkestras, sustiprintas iki 9 narių. Buvo suorganizuotas rožių valsas, kurio pajamos buvo skirtos Vasario 16 d. gimnazijai ir tų pajamų susidarė daugiau kaip 300 dolerių. Be to, šio parengimo pelnas bus panaudotas studijuojančių stipendijoms ir šalpai. Gražią parengimo kultūrinę programą sudarė solisčių M. Kripkauskienės ir R. Maslian'kienės dainos. Švelnūs jų balsai, nežiūrint nepergeriausio pilnos salės rezonanso, skambėjo puikiai. Lietuviškos dainos, operų arijos visus gerai nuteikė. Šį parengimą organ'zuojant daug energijos parodė skyriaus pirmininkas inž. J. Stankus.

× **Kun. Pranui Garšvai,** MIC, Avellanedos T. T. Marijonų namo viršininkui ir lietuvių parapijos klebonui, atvykusiam iš Argentinos į JAV T. T. Marijonų kongregacijos reikalais, pagerbimo vakarienė bus sausio 30 d. 4 val. p. p. Liet. Vyčių salėje, 2451 W. 47 st. Visi jo bičiuliai, draugai, pažįstami ir Tėvų Marijonų bendradarbiai kviečiami dalyvauti vakarienėje. Dėl dalyvavimo vakarienėje praneškite **inžinieriui P. Brazgiui**, 6935 So. Campbell av. (telefonas GR 6-5468).

× **Chicagos centrinė biblioteka,** esanti Washington Street ir Michigan avenue kampe, kiekvieną sezoną atrenka geriausius ir originaliausius svetimomis kalbomis išeinančių knygų viršelius ir jų aplankus ir iškabina vitrinoje pasigrožėti skaitytojams. Prieškalėdiniam sezone tokiu viršeliu rastas dail. Romo Viesulo aplanka Jono Aisčio knygai "Apie laiką ir žmones".

× **Kūrėjų-Savanorių Sąjungos centro valdyba** Chicagoje džiaugiasi, kad Toronto, Kanadoje Kūrėjų-Savanorių skyrius labai gražiai plečiasi ir rodo veiklumą. Jie prisiuntė sąjungos reikalams mokesčį 10 dolerių, Lietuvos invalidams sušelpti — 20 dolerių ir pasilikusiems Vokietijoje savanoriams—ginklo draugams—70 dolerių.

× **Pskin. K. Kuraitytės** vadovaujamos "Živilės" d-vės skautės keturių tautybių rengiamame vakare išpildys dalį lietuvių programos, tuo būdu gražiai atstovaus lietuves skautes vakare, kurį rengia sausio 22 d. 7 v. v. Chicagos vyr. skaučių "Neringos" būrelis Marshall Square balių salėje.

× **Chicagos Lietuvių Metraštis,** stora knyga apie Chicagos lietuvių gyvenimą, jau pasirodė knygų rinkoje. Pati knyga gražiai išleista, turi keletą šimtų puslapių ir labai gausiai paveiksluota. Turi 150 straipsnių. Ją redagavo ir išleido leidykla Nemunas. Autorius — Adomas Vilainis — Šidlauskas.

× **Įdomus koncertas.** Balfo Chicagos apskrities įdomus koncertas bus š. m. spalio 15 d. Lietuvių auditorijoje. Balfo vadovybė prašo lietuviškųjų organizacijų tą dieną neruošti parengimų.

IŠ ARTI IR TOLI

A. J. VALSTYBĖSE

— Įdomi paskaita Los Angeles mieste, Calif. Sekmadienį, sausio 23 d. 12 val. 20 min. Šv. Kazimiero parapijos salėje, Los Angeles, Calilornia, įvyks Lietuvybės Studijų klubo veiklos atidarymas. LSK numato patiekti visuomenei visą seriją įdomių ir aktualių paskaitų, susijusių su įvairiomis lietuvybės problemomis. Bus laikoma paskaita "Pavardžių lietuviškumas ryšiumi su JAV pilietybės priėmimu". Ta tema kalbės net du prelegentai: lituanistas F. Kudirka ir teis. adv. V. Kazlauskas. Po paskaitos bus atsakymai į klausytojų paklausimus.

Visuomenė prašoma susidomėti Lietuvybės Studijų klubo pradėtu darbu ir gausiai lankytis paskaitose.

Sekančia paskaita numatoma **prof. dr. P. V. Raulinaičio** apie Lietuvos valstybės suverenumą. Paskaitos data bus pranešta vėliau.

— Detroitas ruošiasi Vasario 16 d. Detroito Liet. Organizacijų Centras, nuolatinis Lietuvos nepriklausomybės pamėnėjimo organizatorius, ir šiais metais ėmėsi iniciatyvos iškilmingai paminėti Lietuvos nepriklausomybės atgavimo sukaktį vasario 13 d. 3:30 val. p. p. Western augšt. mokyklos didžiulėje auditorijoje. Iš lietuvių svarbiausiuoju kalbėtoju bus ALTo pirmininkas L. Šimutis, o amerikinę valdžią prašytas atstovauti Michigan naujasis senatorius Patrick McNamara.

— "Boston Globe" apie lietuvius. Dienraštis "Boston Globe" net du rašinius įsidėjo apie lietuvius: vieną apie buvusį pasaulinį bokso čempioną Jack Sharkey-Žukauską, o kitą — apie karvelių mėgėją Alfonsą Ušauską.

— Kiek gimė? Brocktone, Mass., iš tremties atvykusiems lietuviams, kurių čia yra arti 300, per 5 metus gimė 26 kūdikiai; mirė tik 6; taigi, priaugo 20.

— Dr. Julius Kaupas skaitys paskaitą apie paskutines tendencijas lietuvių poezijoje sausio 23 d. buv. lietuvių salėje, Detroite, Mich.

— Čiurlionio ansamblis kovo viduryje vyksta koncertuoti į Hamilton, Kanadą.

× **Amerikos Lietuvių Politikos** klubas Gary, Indiana, šiais metai paminės 25 metų veikimo sukaktį. Aleksas Navardauskas antrus metus pirmininkauja klubui.

× **Pranas Dzimidas**, 7151 So. Troy st., kandidatuoja į 13-to Wardo aldermanus. Kaimynai rūpinasi, kad Pranas Dzimidas laimėtų rinkimuose. 13-tas Wardas apima dalį lietuvių, gyvenančių Marquette Park.

× **Pranciškus Zakarauskas,** kun. Antano Zakarausko tėvas, mirė praeitąjį sekmadienį. Laidojamas ketvirtadienį (sausio 20 d.) iš Šv. Antano lietuvių parapijos bažnyčios, Cicero, Ill.

× **Šaunus išvažiavimas pikni.kas.** Balfo Chicagos apskrities valdyba š. m. birželio 12 d. rengia išvažiavimą-pikniką Bučio darže.

× **Dr. Milda Budrienė,** skaučių akademikių pareigūnė, gavo daug sveikinimų gimtadienio proga.

× **Broniaus Pociaus** valgomų daiktų krautuvę, 3600 South Halsted st., apiplėšė du banditai, kurie pabėgo beveik su $50.

× **Julius ir Veronika Liuevičiai,** pardavę laidotuvių koplyčią, **išvyko į Floridą.**

KANADOJ

— Toronte pašventintas Prisikėlimo parapijos statybos kertinis akmuo. 1954 m. gruodžio 12 d. buvo pašventintas parapijos statybos kertinis akmuo.

Bažnyčios įsigijimo klausimas Prisikėlimo parapijai tapo aktualus nuo pirmojo pranciškonų žingsnio Toronte, tačiau pareikalavo daugiau metų. Ir tiek laiko pareikalavo, kai darban buvo įkinkytos visos turimos jėgos.

Šventinimo iškilmės buvo pradėtos College teatre — įprastoje pamaldų vietoje 11 val. šv. Mišioms. Giedojo parapijos choras, vadovaujamas **sol. V. Verikaičio,** pamokslą pasakė **T. Modestas Stepaitis.** Po pamaldų sekė procesija su kryžiumi į pastatų vietą. Šventinimo apeigas atliko Toornto archidiecezijos generalinis vikaras prel. Brennan, perteikdamas Toronto kardinolo, esančio Romoje, ir visų archidiecezijos dvasininkų laiminimą. Šventinimas baigtas Tautos himnu. Iškilmės buvo filmuojamos "Lunos" studijos.

Vakare 5 val. įvyko tose pačiose patalpose koncertas. Programą išpildė svečiai iš Rochesterio: **sol. Vlada Sabaliauskienė ir rašytojas Jurgis Jankus.** Solistė, dainavusi lietuviškus ir klasinius kūrinius, buvo šiltai sutikta. Akomponavo **muz. St. Gailevičius.** J. Jankus paskaitė iš savo raštų "Liud ninką" ir "Kelionė į dangų".

Statyba yra smarkiai pažengusi į priekį. Gelžbetonio liejimo darbai baigėsi. Sustatytos kavinės ir abiejų salių (po 800 vietų) plieno sijos. Eina mūrijimas blokų. Tačiau žiema, atrodo, nebeleis tęsti statybos.

Parapijai vadovauja T. Bernardinas Grauslys.

PREZIDENTAS SU PEDAGOGAIS

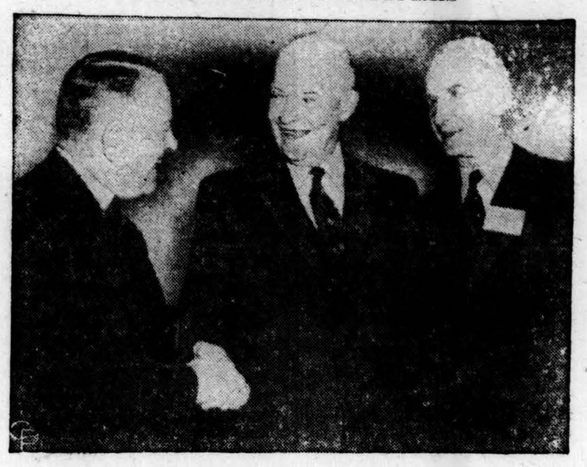

Prezidentas Eisenhoweris sveikinasi Washingtone su kun. Joseph R. N. Maxwell (kairėje), Boston kolegijos direktoriumi. Dešinėje yra R. H. Fitzgerald, Pittsburgh universiteto kancleris ir Amerikos kolegijų draugijos prezidentas. Prezidentas pareiškęs auklėtojams, kad jie turėtų suprasti svarbiausias pasaulio problemas.

Jau įsteigtas bendradarbių

"JAUNOS MINTYS" KLUBAS

ANGELA KLEIVAITĖ, Chicago, Ill.

"Jaunos Mintys" bendradarbių klubo steigiamasis susirinkimas įvyko 1954 m. gruodžio 12 d. Brighton Parko moksleivių ateitininkų ramovėje, 4448 So. Fairfield ave.

MAS Chicagos Apygardos pirmininkas Al. Šatas, atidarydamas susirinkimą, pasidžiaugė, kad į jį atvyko daugiau 20 naujai pradedamo leisti laikraštėlio bendradarbių moksleivių. Apygardos pirm. tuojau paklausė: kodėl leisime laikraštėlį, kai turime "Ateitį". Atsakymas buvo aiškus: moksleiviai nepajėgia ir todėl nerašo į augštesnio lygio žurnalą, dėl to pradedantiems rašyti yra reikalingas atskiras laikraštėlis. Mes neturime nei lietuviškų filmų, nei televizijos programų, nei kitų moderniškų priemonių, dėl to mums ir tėra spausdintas žodis vieninte'ė priemonė savo idėjoms skleisti. Naujas laikraštėlis leidžiamas ne ateitin'nkiškos spaudos susilpn'nmui, bet praturtinimui. Juo labiau, kad jaunimui skirtų knygų pasirodymas vis retėja.

Be abejo, "Ateitis" buvo ir privalo būti skaitoma kiekvieno ateitininko. "Ateitis" riša visus ateitininkus į vieną šeimą, o "Jaunos Mintys" eis ryšininko pareigas pirmoj eilėj tarp Chicagos apygardos moksleivių ateitininkų.

Ar ištesėsime? Moksleiviai, kurie turi idėją ir pasiryžimą, visada ištesi, — baigė savo žodį apygardos pirmininkas Al. Šatas.

Kun. dr. A. Baltinis, kalbėdamas apie spaudos reikšmę, iškėlė pagrindinį reikalavimą: kas nori rašyti, pirma privalo pats skaityti. Mūsų mintys susidaro iš to, ką esame skaitę, ar kur nors girdėję. Kas vien "komikus" skaito, tas nesilavina, nepagaus kilnių idėjų, bet liks tuščias nuotykių stebėtojas, kai tušti yra tie visi "komikai".

Lygindamas čia augantį lietuviškąjį jaunimą su Lietuvoj augusiu, dr. Baltinis pastebėjo, jog Amerikos lietuviškasis jaunimas, gyvendamas didmiesty'e, turi daugiau patirties ir subrendimo. Todėl nerimtas pasiteisinimas yra tų, kurie neskaitą rimtesnių "Ateityje" spausdinamų straipsnių vien dėl to, kad jie yra per sunkūs. Reikia tik noro ir tvirto užsispyrimo, o jūs tikrai pajėgsite ir ne vien kitų raštu išreikštas mintis suprasti, bet ir patys sugebėsite jas raštu išreikšti.

Kun. P. Gedvila, kuris, anot apygardos pirmininko žodžių, moksleivių ateitininkų labui ne tik širdį, bet ir piniginę ištuština, ragino nebijoti rašyti ir siųsti "Jaunų Minčių" redakcijai rašinėlius, pranešimus, ekskursijų aprašymus, fotografijas apie svarbesnius įvykius, kronikos žinias, pasakas, iliustracijas ir pan.

Diskusijos

Jos buvo įvairios ir lietė daug klausimų, pvz., kaip dažnai leisti "Jaunas Mintis", kiek turėtų prenumerata kainoti, kaip išplatinti laikraštėlį, koks jo turinys būtų įdomiausias ir t.t.

Nutarimai

1. "Jaunos Mintys" yra jaunesniųjų ir vyresniųjų moksleivių laikraštėlis; 2. laikraštėlis išeina kas dvi savaitės, t. y. 1 ir 15 kiekvieno mėnesio dieną; **3. laikraštėlio kaina tik 1 doleris metams;** 4. visiems MAS Chicagos apygardos moksleiviams ateitininkams yra privalomas; 5. negalintieji užsimokėti paduoda prašymą apygardos valdybai, jie bus nuo mokesčio atleisti; 6. "Jaunos Mintys" turės literatūros, kronikos, sporto, juokų ir kitus skyrius; 7. redakcinę komisiją sudaro kun. P. Gedvila, Al. Šatas ir P. S. Žumbakis; techniniame darbe talkininkauja St. Vokėnaitė - Haehnel; 8. redakcijos adresas: **"Jaunos Mintys", 2745 W. 44th St., Chicago 32, Ill.,** ir 9 be nuolatinių laikraštėlio bendradarbių kviečiami bendradarbiauti visi pradžios ir augštesniųjų mokyklų moksleiviai ir moksleivių bičiuliai.

Pirmas "Jaunų Minčių" numeris jau pasirodė. Sausio 15 d. išeina antras numeris. Reikia tikėtis, kad jis visų moksleivių bus džiaugsmingai sutiktas, nes juk tai pirmas įvykis Lietuvos istorijoje, kad moksleiviai gaus **dvisavaitinį** laikraštį.

— Italijoje paaugo ir sustiprėjo prieškomunistinės darbo **unijos.**

Tūkstančiai lietuvių Lenkijoj

Prieš pat Kalėdų šventes viena knygų leidykla gavo iš Lenkijos laišką, kurį rašo ten gyvenąs lietuvis, nors iš pavardės jo tautybė būtų neįmanoma atspėti. Prašo atsiųsti lietuviškų knygų. Laiške tarp kitko rašo:

"Gal tamstos stebėsitės tuo, bet aš taip pat lietuvis ir gyvendamas Lenkijoj esu susidomavęs visu tuo, kas liečia mūsų Tėvynę. Mat, aš čia ne vienas. Lietuvių čia tūkstančiai, tad ir norinčių paskaityti bus daugiau. Mes čia šiaip taip įsikūrėm. Turime savo pradžios mokyklą, lietuvišką gimnaziją ir net savo gana didelį ir stiprų ansamblį. Bet didžiausias vargas su lietuviškomis knygomis, kurių begalo didelis trūkumas. Jei turėtumėt kokių atliekamų, kad ir visai senų, knygų, būkit malonūs mums persiųsti, nes esame išsiilgę gimtojo žodžio..."

Leidykla po vieną egz. savo leidinių prašytojui pasiuntė, bet tūkstančiams, kaip laiško autorius rašo, Lenkijoj gyvenančių lietuvių pasiųsti knygų bus mažoka. Gal vertėtų šį prašymą išgirsti ir kitoms knygų leidykloms bei paskiriems tautiečiams. Kadangi prašytojo adreso viešai skelbti nėra patogu, lietuviškas knygas šiam tikslui aukoti būtų pastogiausia per šio laikraščio administraciją. (p.)

Baltijoj stiprinamas Sovietų karo laivynas

"Das Ostpreussenblatt" Nr. 50/1954, pasiremdamas švedų spaudos pranešimais ir kaikurių vokiečių laikraščių žiniomis, skelbia, kad Sovietų karo laivyno "Vidurinėje Baltijos jūroje", adm. Matnecovo įsakymu, visa eilė Sovietų karo laivų iš "Leningrado trikampio" perkelti "toliau į vakarus". Šitie Sovietų karo laivai stovės Baltiškyje, Ventspilyje, Liepojuje, Klaipėdoje ir "galį padaryti vizitus" taip pat Gdynei. Iš Sovietų karo laivų minima 250 pov. laivų, 12 kovos laivų, 32 kreiseriai, 5 lėktuvnešiai ir 180 kitokio tipo laivų. Laikraštis, pastebėdamas, kad Sovietai šiuo metu ar tik neturį patį didžiausį pasaulyje povandeninį laivyną ir kad "kiekvienu metu gali uždaryti įėjimą į Baltijos jūrą", pažymi, kad šie skaičiai esą gal kiek perdėti. Visdėlto tikra, jog Sovietai savo karines bazes Baltijos erdvėje ir Rytprūsiuose nuolatos stiprina, o Baltijos jūrą stengiasi paversti tikrąja "Sovietų vidaus jūra". Suomių ir danų nedideli karo laivynai su švedų karo laivynu tos bolševikų persvaros negali išlyginti... (E).

Netikrą apkaltina

Protestantų laikraščiuose dažnai galima rasti žinių apie jų persekiojimą katalikiškuose kraštuose kaip Kolumbijoj ar Ispanijoj, bet visai nutyli ar tik sausai faktą paduoda apie tai, kas vyksta su jų ministeriais ortodoksų arba Moslem kraštuose. Taip Amerikos protestantų beveik nepastebėtai praėjo žinia, kad koks tai Pentecostal sektos ministeris Kretoje gavo 3 mėnesius kalėjimo ir sumokėti 600 dolerių baudos vien už tai kad atvertė į protestantizmą du graikų ortodoksus.

Ispanijos ir Kolumbijos įstatymai, tvarkantieji sektantų veiklą yra visu šimtą kartų švelnesni negu tie, kurie veikia Graikijoj ar Moslem pasaulyje. Nežiūrint to, protestantų ministeriai drąsiai rėkauja apie jų persekiojimą Kolumbijoj, gi Graikijoj ir kalėjime sėdėdami tyli lyg pelė po šluota. Kas tave nemuša, tu mušk jį, gudriai, bet ne krikščioniškai!

Psalmynas - psalmių knyga

Vertimas lietuvių kalbon — Dr. Juozapas Skvireckas — Kauno Arkivyskupas Metropolitas "LUX" leidinys. 224 pusl. Kietais viršeliais. Kaina $1.00. Gaunama

"DRAUGE"
2334 So. Oakley Ave.
Chicago 8, Illinois

NAUDINGA KNYGA ŠEIMININKĖMS

Tauriosios **VIRĖJA**

MAISTO GAMINIMO KNYGA

Paruošė
MAČIULYTĖ-DAUGIRDIENĖ
157 psl. Kaina $2.00

Užsakymus kartu su pinigais siųskite:

"DRAUGAS"
2334 So. Oakley Avenue
Chicago, Illinois

Maldaknygė, kurioje yra visų sekmadienių ir didesnių švenčių mišių maldos (Epistola ir Evangelija) lietuviškai ir daug kitų giesmių ir maldų.

Būk Mums Malonus

Ją paruošė Prel. Dr. F. Bartkus 413 pusl. Kietais viršeliais. Kaina $2.00. Gaukite

"DRAUGE"
2334 So. Oakley Ave.
Chicago 8, Illinois

Nė kiek nedelsdamas įsigyk sau ar kitam dovanų nupirk

JAUNOJO GALIŪNO KELIU

šiais Marijos metais šventuoju paskelbtojo

DOMINIKO SAVIJAUS

garsaus jaunuomenės mylėtojo — šv. Jono Bosko auklėtinio gyvenimą lietuvių salezie'ių Italijoje meniškai išleistą 158 pusl. kietais viršeliais, su 62 didelėmis spalvotomis iliustracijomis knygą. Kaina tik $2.

Užsakymus ir pinigus siųskite
DRAUGAS, 2334 S. Oakley Ave., Chicago 8 Ill.

KAS, KĄ IR KUR

— Dariaus ir Girėno posto Moterų 271 skyrius šaukia susirinkimą sausio 19 d. 7:30 val. vak. Dariaus ir Girėno salėje, 4416 So. Western av. Skyriaus pirm. yra Ona Parker. Po susirinkimo bus įvairių valgių parodymas. Galėsite gauti valgių kaip "door prizes", taipgi elektrinių daiktų. Komisija — Mrs. Helen Ambrose ir Mrs. Helen Skriskus kviečia nares atsilankyti į pramogą, atsiveskite savo drauges. Po susirinkimo bus užkandžiai.

Mary Kareiva, koresp.

— Chicagos Lietuvių Draugija ruošiasi metiniam parengimui sausio 23 d. Sokolų svetainėje 2337 S. Kedzie ave. Parengimas prasidės 4 val. po pietų. Kiekvienas draugijos narys, gavęs pranešimą apie parengimą, kartu ir orderį, atėjęs prie svetainės langelio, pridėjęs dolerį gaus biletą įėjimui ir pamatys vaidinant S. Čiurlionienės-Kymantaitės 3 veiksmų komediją "Pinigėliai". Zuzana Arlauskaitė-Mikšienė vadovauja artistų grupei iš Detroito. Po vaidinimo bus balius abejose svetainėse. Gros orkestrai.

Nors Sokolų svetainė nedidžiausia, bet paranki privažiuoti iš visų kolonijų. Visi kviečiami į mūsų vakarą sausio 23 d. 4 val. p.p. Sokolų salėn.

— Chicagos Lietuvių Draugija, Lithuanian Mutual Benefit Association, 1739 S. Halsted St., 2 augštas (adara kas dieną) savo metinį susirinkimą šaukia š. m. sausio 21 d. (penktadienį) 8 val. vak. Northwest svetainėje, 2403 W. North ave. Kiekvienas narys privalo atsilankyti, nes metiniame susirinkime daromi patvarkymai kitiems metams. Taipgi pranešama metų apyvarta, kurią paruošia valstybės pareigūnas. Balsų skaitymo komisija paskelbia balsavimo duomenis. Mokesčius galima sumokėti kiekvieną dieną raštinėje. Kam nepatogu — gali užsimokėti susirinkime. Nemaža dalis narių yra už Chicagos ribų; jie savus mokesčius sutvarko per paštą.

K. P. Deveikis

MAŽŲJŲ MALDOS

Tekstas paruoštas žinomo pedagogo kun. prof. S. Ylos. Spalvotas iliustracijas pritaikė dailininkas P. Augius. Gražus kietas paauksuotas įrišimas. Kiekvienas vaikas norės šios maldaknygės. Kaina tik $1.25.

Siųskite užsakymus

DRAUGAS
2334 So. Oakley Avenue
CHICAGO 8, ILL.

ALGIRDAS LANDSBERGIS

KELIONĖ

Premijuotasis romanas

259 psl., kaina $2.50

V. Adamkevičiaus aplanka

Užsakymus su pinigais siųskite:
DRAUGAS, 2334 S. Oakley Ave., Chicago 8, Ill.

Šios nuostabios ir nepaprastos knygos personažus šitaip įvertina rašytojas Gliauda: "...Weisas — paniekintas niekintojas, bet turįs savyje Fra Angelico angelų varsų gama, Tatjana—nesuprantanti sielos sąvokos, bet mylinti skaisčia meile. Pagaliau Julius... pasiilgęs skaistumo ir nesuvokiąs jo esmės, drąsus be drąsos, nesuprantąs pavojaus beprotėjimo procese".

"Drauge" rasite vėliausių, įdomiausių žinių.